

KP

17

K Y R K P R E S S E N

TORSDAG 20 AUGUSTI. NR 17/2020

**Nya kyrkomötet
brottades med
kyrkans ödesfrågor**
Sidan 4

**Christa Mickelsson
miste sitt språk –
nu ger hon ut en bok**
Sidan 8

**Naturen väcker
nordbornas
andlighet**
Sidan 16

VÄNNERS MISSBRUK VÄCKTE POLITIKERN

Sidan 2

**LEDAREN: Kyrkans autonomi
är i vågskålen** Sidan 5

**KATARINA GÄDDNÄS: Vi måste
få prata om döden** Sidan 3

Livet utan skyddssprej
Sidan 17

Kommissionär med ansvar för EU:s internationella partnerskap. **Tidigare** riksdagsman, finansminister och ordförande för SDP. **Bosatt** i Bryssel, men har också ett hem i Karleby. **Familj:** make och två barn.

Som kommissionär träffar Jutta Urpilainen många kända och betydelsefulla människor. Mest betyder ändå mötena med ungdomar i EU:s partnerskapsländer som konkret berörs av hennes arbete.

TEXT: **JOHAN SANDBERG**

HON GER INTE UPP

Ungdomarna har ett hopp och en framtidstro som stärker mig och påminner mig om varför vi gör det här jobbet, säger hon.

Jutta Urpilainen nämner speciellt ett möte med några flickor på ett flyktingläger i Kenya.

– De var glada över att de fått börja skolan. Jag blev berörd av ett uppträdande de förberett inför mitt besök. Med hjälp av dikter beskrev de att utbildning kan bryta en spiral av våld och förtryck.

Urpilainen tillträdde som EU:s kommissionär för internationella partnerskap i december ifjol. Uppdragsbeskrivningen är ny, hennes föregångare var utvecklingskommissionärer.

– Vi vill komma bort från den gamla konstellationen med givare och motagare. Vi vill ha rejäla partnerskap som gynnar bägge parter och som kräver samarbete, som till exempel i klimatfrågan.

Coronakrisen har naturligtvis också påverkat hennes arbete. När Belgien stängde ner i mars kom familjen hem till Karleby. Urpilainen distansjobbade därifrån till slutet av maj.

– Jag satt från morgon till kväll framför en skärm eller i telefonsamtal. Det är bra att kommunikationen och beslutsfattandet fungerar ock-

»Livet är en gåva jag är tacksam för.«

så på distans. Men det ersätter ändå inte utbytet av tankar som sker när människor möts.

Familjen är viktig för Jutta Urpilainen. Hon säger att hon vuxit som person inom familjegemenskapen.

– Och moderskapet har gjort att min personlighet utvecklats till en djupare nivå.

Hon har vuxit upp i en familj där man vårdar de kristna värderingarna.

– Det har påverkat både min människosyn och min världsbild. Det vi tror på styr våra handlingar. Tanken på skapelsen och försoningen får oss att se de mänskliga relationerna från en ny nivå, hoppets nivå.

Hon ser vardagligt på Guds närvaro.

– Livet är en gåva jag är tacksam för. Om kvällarna stannar vår familj upp inför den och det känns naturligt att be en gemensam aftonbön tillsammans med barnen.

Är det Gud eller väljarnas förtroende som lett dig inom politiken?

– Jag vill tro att varje politiker vill tjäna befolkningen enligt eget samvete och bästa förmåga. Det ger en grund

att diskutera olika åsikter och argumentera för eller emot. Det stärker inte den demokratiska processen om någon anser sig representera Gud mer än vad de övriga gör.

Urpilainens intresse för politik började hemma i Karleby.

– Det har alltid varit naturligt för mig att motarbeta orättvisor. När jag gick i gymnasiet fick jag reda på att det förekom droger bland mina kamrater i Karleby. Då upplevde jag att de vuxna och beslutsfattarna varken lyssnade på oss unga eller försökte förstå bakgrunden till problemet. Det ledde till att jag blev samhällsaktiv och engagerade mig i kommunpolitiken.

Åren i riksdagen och i stadsfullmäktige i Karleby har format henne som politiker.

– En del av min österbottniska karaktär är att aldrig ge upp. En beslutsfattare måste ha en stark vision för framtiden och en vilja att uthålligt arbeta för den. Det kommer sällan några snabba vinster.

Vilken är din vision?

– Det är en värld där vi förverkligar en ekonomisk, socialt och ekologiskt hållbar utveckling och social rättvisa. Som kommissionär har jag gett mig målet att Europa ska befrämja människovärdet och jämlikheten i sina partnerskap.

Jutta Urpilainen var ordförande för

SDP mellan 2008 och 2014. Åren 2011 och 2014 var hon finansminister.

– Jag är stolt över att vi under tiden jag var finansminister lyckades förbättra bastryggheten, lansera ungdomsgarantin och sätta igång strukturella reformer för den offentliga ekonomin trots den svåra ekonomiska situationen som eurokrisen medförde.

Jutta Urpilainen var den första kvinnan att leda SDP. Nu är hon Finlands första kvinnliga kommissi-
onär. FOTO: AURORE
MARTIGNONI

Eurokrisen var något av ett eld-
dop för henne.

– Det finns ingen lärobok i hur
man ska navigera i en kris utan
besluten måste byggas på den bäs-
ta tillgängliga sakkunskapen och
på de egna värderingarna.

Men att återgå till ledet efter att
ha lett partiet har inte varit lätt.

– Det är en skola som varje led-
are måste genomgå. Jag har velat
ge ledningen utrymme och har
undvikit att ge mig in i den dag-
politiska diskussionen om parti-
ets linje eller regeringsprogram-
met. Om jag gjort det hade det
uppfattats som att jag utmanar
eller kritiserar ledningen.

Om hon ska återvända till den
finländska politiken efter 2024
har hon inte funderat på ännu.

– Just nu är jag motiverad
för arbetet där jag kan påverka
människornas välmående i vå-
ra partnerskapsländer och EU:s
roll på världsscenen.

INKAST

Vi behöver tala om döden

AUGUSTI ÄR min favoritmånad, men så är
också längtan och vemod något av min parad-
gren. För trots alla härligheter: kräftkalas i sam-
metsnätter, blombuketter i barockt överdåd, blå-
bärsfingrar och kantarelllycka, så är augusti bit-
terljuvt. Snart är den ljuvliga sommaren slut. Jag
vill så gärna hålla kvar den så länge som möj-
ligt, dra ut på sommaren, få den att räcka bara
lite, lite till. Det är något med augusti som på-
minner mig om min dödlighet.

Jag fyller femtio år denna månad. Jag har ald-
rig varit den ålderskrisande sorten. Som tonår-
ing längtade jag efter att bli medelålders, men
det är något med halvsekket som får mig att stan-
na upp och tänka efter, en lätt skälvning som
knappt ger utslag på seismografen, men den
finns där. Plötsligt märker jag förändringarna i
kroppen: de blottade tandhalsarna, ögonen som
plötsligt inte kan läsa det finstilla, att kroppen
inte är lika smidig och stark som förr.

I min tjänst som sjukhuspräst träffar jag
människor som inte får fylla femtio, ibland in-
te ens 40. En människa kan få ett helt, fullödigt
liv som är ännu mycket kortare. Jag är tacksam
över mina 50 år, över 50 somrar, men för första
gången så funderar jag på hur många somrar
till jag kommer att få.

”Mitt i livet händer det att Döden kommer och
tar mått på Människan. Det besöket glöms och
livet fortsätter men kostymen sys i det tysta.”
skriver Tomas Tranströmer.

*»Vi måste vänja oss vid
tanken på vår dödlighet.«*

I NOVEMBER ifjol fick jag ett mejl av en vän:
Vi måste få prata om döden. Det blev starten på
ett samtal som är bland det viktigaste jag fått
göra som präst. Jag har fått nåden att i försam-
lingen leda ”Samtal om döden – en existenti-
ell stödgrupp”. Vi är alla där av olika orsaker,
några är obotligt sjuka, någon har fått möta dö-
den tidigt i livet, andra är nyfikna. Vi har pra-
tat om rädslor, om föreställningar, hur vi vill bli
ihågkomna, hur vi vill leva och hur vi tror att
vi skulle vilja dö, om vänner och anhöriga som
snabbt vill byta samtalsämne när döden kom-
mer på tal. Vi har haft inbjudna gäster som ar-
betar med palliativ vård och med begravningar.
I coronatider har vi druckit kaffe och samtalat
via videochatt och ibland utomhus. Vi skrattar
våldigt mycket och ibland gråter vi.

Jag tror att vi behöver tala mera om döden. Jag
tror att vi också i församlingarna behöver tala mer
om livet före döden, i synnerhet om livet i dödens
närhet. Vi måste vänja oss vid tanken på vår död-
lighet. Det ger livet här och nu ett extra skimmer,
som den mättade doften av gulmåra och hallon.

Katarina Gäddnäs är sjukhuspräst och författare.

Komplettering till nyheten om Martyrkyrkans vänner

I Kyrkpressen 16/2020 ingick nyheten om höstens rättegång som behandlar Martyrkyrkans vänner (MKV) insamlingstillstånd. Styrelsen för MKV vill komplettera med två saker:

– MKV:s brev sänds i slutna kuvert endast till medlemmar och till personer som själva bett att få dem. Ingenting sänds till allmänheten.

– Enligt polisen har MKV under fem år felaktigt samlat in ca 2,5 miljoner euro och har därför i efterhand krävt att motsvarande summa betalas tillbaka. Eftersom pengarna för länge sedan gått ut till hjälpbehövande har MKV inte kvar dessa pengar. Alla MKV:s kvarvarande tillgångar har därför varit frusna under processen, vilket gjort att ekonomisk hjälp inte kunnat ges. Föreningen har däremot inget verksamhetsförbud och kan hjälpa människor på annat sätt, bland annat genom information.

ULRIKA HANSSON

Borgå stifts representanter i kyrkomötesutskotten

Så här placerar sig Borgå stifts ombud i kyrkomötesutskotten under den här mandatperioden:

Biskop **Bo-Göran Åstrand**, konstitutionsutskottet; **Göran Stenlund**, handboksutskottet, expeditionsutskottet; **Peter Lindbäck**, lagutskottet; **Ulla-Maj Wideroos**, förvaltningsutskottet; **Rolf Steffansson**, ekonomiutskottet; **Patrik Hagman**, framtidsutskottet; **Mia Andersén-Löf**, allmänna utskottet, kansliutskottet.

Initiativrikt kyrkomöte

Under hösten kommer utskotten ha en rad initiativ att arbeta med. I framtiden kommer de också kunna samlas elektroniskt.

Allmänna utskottet får ta tag i initiativ om att minska statistikföringen i kyrkan och frågan om nattvardsmässa ska få firas utan lov av kyrkoherden på orten. Den senare frågan väckte en livlig diskussion med närmare 40 inlägg.

– Det här skulle möjliggöra för rörelser och sammanhang, som av en eller annan anledning inte känner sig bekväma att ta del av nattvardsfirandet i församlingarna, att fira nattvard på sina egna håll. Den frågan leder rakt in i kyrkans syn på nattvarden som sakrament och på den gemenskap som firar nattvard, säger **Mia Andersén-Löf** som kommer jobba med frågan i utskottet.

På handboksutskottet och konstitutionsutskottet faller uppgiften att utreda välsignelsens teologi, och utgående från det förnya formulären för konfirmation och välsignelse av hemmet. Vad välsignar kyrkan? är den djupare frågan här.

Samma fråga ställdes i samband med remissdebatten om ett initiativ om att öppna upp kyrklig vigsel även för par där bara en hör till kyrkan. I den diskussionen pekar ombudet **Marjaana Toivainen** ut att vigsel och välsignelse av äktenskap i stor utsträckning är samma sak med främst juridisk skillnad. Ombudet **Patrik Hagman** lyfter fram den ännu större frågan: Varför viger kyrkan egentligen?

EMELIE WIKBLAD

Nytt kyrkomöte,

En ny mandatperiod inleddes med iver att hitta nya lösningar för kyrkans strukturer och förvaltning. Men i de frågor som bränner är det svårt att släppa taget om positionerna.

TEXT: EMELIE WIKBLAD

När ombuden samlades i Åbo till mandatperiodens första kyrkomötessession, tre månader senare än tänkt, märktes att många var ivriga att börja arbeta. Hela nio ombudsinitiativ lämnades in.

Ulla-Maj Wideroos – ett av Borgå stifts två nya ombud – första intryck av kyrkomötet var att de första dagarna fylldes av val av utskott, elektor och viceordförande. Wideroos, som själv blev föreslagen till viceordförandeposten och fick 41 av de drygt 100 rösterna, beskriver formaliteterna som tunga men nödvändiga.

– Utskotten är ju jätteviktiga så det är viktigt att vårt stift är representerat i alla utskott. Det är där man kan påverka, säger hon.

Hon noterar att en hel del saker liknar varandra vad gäller kyrkomötet och riksdagen, remissdebatterna och utskottsarbetet känns bekanta.

– Sättet att debattera skiljer sig nog, partipolitiken är ju inte närvarande här på samma sätt som i riksdagen. Debattklimatet är "lugnare" här än i riksdagen, säger Wideroos.

Att lära sig kyrkomötet är utmanande även för en garvad riksdagspolitiker.

– Kanske inte det formella, men nog diskussionerna och innehållet. Eftersom jag är ny känner jag inte folk tillräckligt bra för att veta vad som ligger bakom en del förslag, eller varför människor tycker som de tycker.

– I förvaltningsutskottet kommer vi under hösten att diskutera vad göra med de församlingar som inte haren tillräckligt god ekonomi. Vilka ska kriterierna vara för en "krisförsamling" och på vilket sätt kan till exempel domkapitlet ingripa? Frågeställningarna känns igen från kommunfältet.

Hur kyrkans och församlingarnas struktur ska se ut är en framtidsfråga som hamnade på förvaltningsutskottets bord i flera former.

– Det här är frågor som har stora åverkningar på livet i församlingarna, säger **Mia Andersén-Löf**, det andra nya ombudet från stiftet. Ska stiftet stärkas och samfälligheterna gå mot mer renodlade ekonomiska enheter? Borde stiftens antal öka eller minska?

Själv slogs hon under veckan av hur stor kyrkan är.

– Det är en brokig skara människor som kommer i samtal i kyrkomötet. Jag berördes av kärleken till kyrkan, som var påtaglig och som vi delade. Den syntes bland annat i hur också svåra diskussioner kunde föras med respekt och i förtroende.

Äktenskapsfrågan igen

– Debatten om det som vi kallar äktenskapsfrågan visar ändå på att en del debatter är svå-

En annorlunda bild av kyrkomötet: ansikten bakom blå munskydd, talare med färggranna platshandskar och tekniska pauser för att desinficera mikrofoner. FOTO: KYRKANS BILDBANK/AARNE ORMIO

gamla problem

Mia Anderssén-Löf, nytt prästombud i kyrkomötet, berördes av den påtagliga kärleken till kyrkan. FOTO: PRIVAT

ra och att ombuden står långt från varandra. I den frågan har kyrkan nog en lång väg att gå, säger Ulla-Maj Wideroos.

I maj 2018 förföll ett kyrkomötesinitiativ om att utvidga kyrkans äktenskapssyn. Istället bollades frågan om hur man kan föra en respektfull diskussion i äktenskapsfrågan – och uppgiften att utreda lösningar på den oenighet som råder – till biskoparna.

Svaret som nu presenterades lyder att förutsättningen för att hålla ihop kyrkan är att kunna acceptera och leva med att de olika synsätten finns. Som inledning på diskussionen konstaterade ärkebiskop **Tapio Luoma** att det tagit dem två år och att biskoparna är öppna med att de inte kunnat enas om en lösning.

– Det stod klart redan från början att en samsyn i biskopskollegiet när det gäller själva frågan kommer vi inte att hitta, kommenterar biskop **Bo-Göran Åstrand**.

Ifall biskoparna även eller annan orsak skulle tvingas till en kompromiss anser majoriteten det nästbästa alternativet vara en medelväg: att kyrkan håller fast vid äktenskapet som ett förbund mellan man och kvinna men också ger utrymme för att viga par av samma kön.

– Jag är beredd att mötas på mitten helt enkelt för att vi måste komma framåt. Läget är betänkligt låst i vår kyrka, säger Åstrand, som själv hellre skulle se en utvidgad äktenskapsyn.

Spänningarna i fråga om kyrkans äktenskapssyn ökar hela tiden risken för att något ska ske som skadar möjligheten att hålla ihop kyrkan. Högsta förvaltningsdomstolen prövar nu domkapitlens rätt att ingripa mot en präst som vigt par av samma kön, ett beslut som kan få stora konsekvenser för kyrkan.

Biskop **Teemu Laajasalo** säger att diskussionen inte kommer att sluta i att man når enighet. Han ser två alternativ: antingen splittras kyrkan eller så gör den det inte. Ifall alla håller stenhårt fast vid sin linje väljer man den väg där kyrkan splittras. Vilket kan vi leva med? frågar han kyrkomötet.

Motfrågan som lyfts fram är vilken bild en kompromisslösning ger av vad kyrkan lär om äktenskapet. Ombudet **Heidi Zitting** påpekar att man redan lever i den verkligheten: i varje stift finns präster som har vigt och som är beredda att viga. Att förvaltningsdomstolen skulle avgöra frågan är beklagligt, men logiskt, eftersom det ändå verkar som om kyrkomötets beslut inte längre har betydelse, menar ombudet **Arto Antturi**.

LEDARE

**JOHAN
SANDBERG**

Nu krävs vilja till kompromiss

KYRKOMÖTET HAR än en gång fört en diskussion om äktenskapsfrågan utan att parterna nämnvärt närmats sig varandra.

Den här gången föranleddes diskussionen av ett anmälningsärende, som biskopsmötets svar till kyrkomötet formellt var. Men det hindrade inte att de välkända argumenten upprepades.

Biskoparnas lösningsmodeller har kritiserats redan före kyrkomötet och de fick mera kritik under mötet. Visst har det sina svagheter. Men lösningen måste finnas där. Annars riskerar den evangelisk-lutherska kyrkan att splittras som organisation. Frågan är om inte utvecklingen redan gått så långt att splittring är oundviklig.

FLERA KYRKOMÖTESOMBUD talade fören kompromiss, men ställningarna rubbades inte ens av hotet om att Högsta förvaltningsdomstolen indirekt kommer att lösa frågan. HFD förväntas förkasta de överklaganden som gjorts i anledning av att lägre rättsinstanser befriat präster som vigt samkönade par från de prickningar domkapitlen gett dem. HFD kan avgöra frågan redan före jul.

Det är föga smickrande för kyrkan att HFD löser knuten. Men i och för sig är det också en lösning. I så fall förverkligas också någon av biskoparnas lösningsmodeller: Att kyrkan fortsätter att se äktenskapet som ett förbund mellan man och kvinna, men tillåter prästerna att viga samkönade par.

»Hur går det om HFD avgör en central kyrklig fråga?«

NÄR KYRKOMÖTET öppnade för vigning av kvinnliga präster 1986 försäkrades präster med den gamla ämbetssynen utrymme att fortsättningsvis få verka i kyrkan. Idag prästvigs ingen som inte kan samarbeta med alla prästkolleger.

Nu har man diskuterat att skriva in en befriande samvetsklausul för präster som inte vill viga par av samma kön i kyrkolagen. Hur går det med den klausulen om kyrkan plötsligt ställs inför faktum: att HFD avgjort en central kyrklig fråga? Då har kyrkan inte bara gett ifrån sig initiativet utan då har också en del av den autonomi kyrkan haft gått förlorad.

Kyrkan är ingen åsiktsgemenskap. Kyrkan är gemenskap av hungrande människor som visar varandra vägen till en plats där det finns mat. Det kräver att man kompromissar, respekterar varandra och vill varandra väl.

Johan Sandberg är redaktör på Kyrkpressen.

Coronaepidemin innebär utmaningar för församlingarnas verksamhet i höst. FOTO: ARKIV/MALIN AHO OCH KYRKANS BILDBANK/SANNA KROOK

Fortsätter hålla avstånd

Tejpade kyrkbänkar och psalmböcker i karantän – församlingarna inleder höstverksamheten med hygien och säkerhetsavstånd i fokus.

TEXT: EMELIE WIKBLAD

Coronarestriktionerna i Finland har lättats upp, samtidigt som samhället håller andan inför en möjlig andra våg. Vi frågade några församlingar hur viruset beaktas i deras dagliga verksamhet, när höstterminen småningom startar.

– Vi strävar efter att skapa en så trygg miljö som möjligt, säger **Harry S Backström**, kyrkoherde i Västabolands församling.

Hos dem ser gudstjänsterna ut som de gjort sedan juni: gudstjänstbesökarna sitter i varannan bänk, engångsbägar används, handhygien och avstånd iakttas, kollekten bärs upp vid utgångarna – och psalmböckerna roteras med två veckors ”karantän”.

I Nykarleby församling är varannan kyrkbänk fortfarande tejpade, berättar t.f. kyrkoherde **Mats Edman**, och det bjuds ännu inte på något kyrkkaffe efter gudstjänsterna.

Uträknat säkerhetsavstånd i alla församlingens utrymmen har man även i Sibbo.

– Vi har varken kyrkkaffen eller matservering förrän coronaläget lättar och det är tryggt att ordna med det

igen, säger **Camilla Ekholm**, kyrkoherde i Sibbo svenska församling.

Också i Ekenäsnejdens svenska församling fortsätter man följa den plan som gjorts upp vad gäller begränsningar i församlingens utrymmen, håller säkerhetsavstånd och betonar hygien och individens ansvar.

– Detta kommer sannolikt att uppdateras med eventuella munskydd och hur länge man kan vistas i olika utrymmen, säger kyrkoherde **Anders Lindström**.

I Västaboland har responsen från församlingsmedlemmarna varit att det känns tryggt när antalet personer i kyrkobyggnaderna är begränsat och det är lätt att hålla avstånd.

– Egentligen är det inget problem. Vi har så stora kyrkor så det är sällan vi når över gränsen, säger Backström.

Vid förrättningar, i synnerhet jordfästningar, har han noterat att människor på eget initiativ sett till sin egen säkerhet och begränsat antalet deltagare, och valt bort eller skjutit fram minnesstunder.

Konfirmationerna i början av augusti var ett sådant tillfälle när man medvetet valde att hålla ner antalet

människor i kyrkan.

– Från officiellt håll måste man ange vissa datum när begränsningar gäller, men viruset vet ju inte av om det byter månad, säger Backström.

I Sibbo har man fyra konfirmationer i augusti.

– För att kunna hålla säkerhetsavstånd i kyrkan är vi tvungna att begränsa antalet anhängare per konfirmant till sex personer. Konfirmationerna streamas så att den som inte kan komma till kyrkan ändå kan ta del av dem, berättar Camilla Ekholm.

Höstterminen startar försiktigt

I Petrus församling i Helsingfors inleder man i princip hösten som man annars skulle ha gjort.

– Vi tänker oss att vi ska ha normal verksamhet. Vi följer med läget förstås och så måste man anpassa sig efter hur situationen förändras. Vi upprätthåller vanor som handhygien och avstånd, säger kyrkoherde **Daniel Björk**.

I Nykarleby öppnas församlingshemmens kök från mitten av augusti och andakterna på ålderdomshemmen planerar man återuppta från september.

»Viruset vet ju inte av om det byter månad.«

– Vi kommer att starta upp normal veckoverksamhet, men väldigt försiktigt, säger Backström om hösten i Västaboland.

– Vi startar upp vår höstverksamhet men har effektivare hygienkontroll samt städning. I mån av möjlighet håller vi säkerhetsavstånd, säger Camilla Ekholm, men noterar att till exempel barngrupper kräver närhet.

Onlinenärvaron i mindre skala

I Ekenäsnejdens svenska fortsätter man under augusti med webbsända andakter och överväger strömning från september, medan man i Nykarleby fortsätter med en strömmad gudstjänst per vecka.

Petrus församling avslutar sina onlinegudstjänster från och med augusti, men beredskapen finns att återinföra dem vid behov.

– Någon grupp skulle fortsätta träffas online, berättar Björk.

Västabolands församling sänder en aftonandakt på webben varje lördagskväll. I övrigt har inget digitalt innehåll producerats sedan juni – det handlar också om en kapacitetsfråga i semestertider.

I sommar har Sibbo svenska församling strömmat en del högmässor, men inte alla som man gjorde under våren.

– Under en del av sommaren har vi haft paus med andakter och annat onlinematerial för våra församlingsmedlemmar och grupper, men har strömmat en del konserter, säger Ekholm.

Annorlunda eftishöst

För att minska smittspridningen startar eftisverksamheten med mer utevistelse och mindre grupper. I Johannes församling gör en kyrkflytt läget mer utmanande.

TEXT: **ERIKA RÖNNGÅRD**

Johannes församlings eftisverksamhet på Drumsö i Helsingfors inleder hösten med färre deltagare än vanligt. Coronaläget och en flytt av verksamheten till tillfälliga lokaler har gjort att ungefär 30 barn deltar jämfört med 50 i vanliga fall.

Många föll bort redan i ansökningskedet i mars eftersom det i det skedet var oklart på vilken adress höstens verksamhet kommer att ordnas. St Jacobs kyrka stängs för renovering i slutet av den här sommaren och församlingens verksamhet på Drumsö flyttar till tillfälliga lokaler.

– Men vi räknar med fler barn och har beredskap att ta emot 50, säger **Helena Hollméus**, tf. ledare för barnverksamheten.

Eftersom eftiset vill följa myndigheternas direktiv om att inte blanda undervisningsgrupperna med varandra har de krävt tilläggsutrymme.

Gemensamma kyrkofullmäktige beslöt under sitt möte i torsdags att inte hyra fler rum på Heikavägen 7.

– Alla på mötet var eniga om att man inte kan få in 50 barn och 7 ledare i de nuvarande utrymmena, men det gick inte att ytterligare överskrida budgeten, säger Hollméus.

Nu kommer man att närma sig den finska församlingen och be om att få låna en del av deras lokaler för eftisverksamheten.

– Om vi kan äta mellanmål på deras sida betyder det att båda våra rum kan användas som lekrum, säger Hollméus.

Får vara kreativa

Det är inte bara extra utrymme som krävs för att skilja åt eleverna i årskurs ett från eleverna i årskurs två. Hollméus berättar att man undviker att flytta såväl leksaker och färgpenor som personal mellan grupperna – allt för att minska risken för smitta mellan grupperna.

Rekommendationen är också att eftisverksamheten till 70 procent ska ordnas utomhus.

– Det betyder i praktiken att vi bara

Enligt rekommendationerna ska 70 procent av eftisverksamheten försiggå utomhus. FOTO: PIXABAY

kommer att komma in för mellanmål, ett litet pyssel, och en liten avslappningsstund eller sagoläsning. Vi försöker koncentrera verksamheten utomhus åtminstone i början av hösten.

På nära håll finns inga lekparker

»Det blir en ganska annorlunda höst.«

utrustade med klätterställningar och liknande.

– Det betyder att ledarna får aktivera barnen att hitta på nya sätt att leka nu när vi har en lite annan miljö, och att vi får skaffa lite nya uteleksaker. Vi får vara lite kreativa och hitta på nya alternativ.

– Det blir en ganska annorlunda höst. Oron för epidemiläget märks, både hos ledarna och hos barnen, säger Hollméus.

Helene Liljeström rycker in som kyrkoherde i Matteus

Om allt går enligt planerna slår domkapitlet vid sitt nästa möte fast att Helene Liljeström sköter kyrkoherdevikariatet i Matteus församling. – Ett bönesvar, säger församlingsrådets viceordförande Annica Söderström.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

Sedan Matteus församlings kyrkoherde **Stefan Forsén** blev tjänstledig för några år sedan har han vikarierats av **Fred Wilén**, men när Wilén i september blir kaplan i Kyrklätt måste domkapitlet hitta en ny kyrkoherdevikarie.

Nu är planen att **Helene Liljeström**, som ifjol gick i pension från kyrkoherdetjänsten i Sibbo, ska vikariera Forsén under återstoden av den tid då Forsén är tjänstledig, det vill säga i ett år och fyra månader.

Församlingsrådet har gett grönt ljus åt lösningen och om allt går som planerat utser domkapitlet Liljeström till uppgiften vid sitt sammanträde den 25 augusti.

Konstruktiv lösning

– För mig har det varit viktigt att föra en öppen dialog med församlingsrådet via dess viceordförande och att i samförstånd hitta en konstruktiv lösning, säger biskop Bo-Göran Åstrand.

– Helene är mycket erfaren och kunnig samt åtnjuter stort förtroende. Jag ser i henne en god vikarie för en församling som har en mångkunnig personal och ansvarstagande förtroendevalda. Församlingen har en viktig uppgift i en krävande miljö och har lyckats väl med sina projekt, bl.a. konfirmandarbetet, som fått verkligt god respons också utanför församlingen, säger biskop Bo-Göran Åstrand.

Han är särskilt glad över att de förtroendevalda burit ett så stort ansvar

Helene Liljeström gick i slutet av år 2019 i pension från jobbet som kyrkoherde i Sibbo svenska församling.

FOTO: ARKIV/JOHAN SANDBERG

i processen.

– Jag är glad för att vi kommer att kunna att förordna en erfaren kvinna till den här posten.

"Ett bönesvar"

Församlingsrådets viceordförande Annica Söderström är glad och tacksam över att valet föll på en person med lång erfarenhet av liknande uppgifter.

Hon är också tacksam över att samarbetet med domkapitlet och biskopen löpt så bra.

– Jag tycker det känns jättebra. Min personliga känsla är att det är ett bönesvar.

Eftersom vikariatet var så kort fanns det en risk för att vikarien skulle ha blivit någon som kom utifrån och inte hade lång erfarenhet av liknande uppgifter.

– Men Helene har den erfarenhet som behövs och som person tror jag hon passar bra, hon har jobbat i grannförsamlingen och har kunskap om Matteus. Alla pusselbitar föll på plats, säger Söderström.

De utmaningar Helene Liljeström får ta itu med i höst är förändringarna i Matteuskyrkan, hur utrymmena ska användas och hur olika aktörer ska koordineras.

– Det är mycket som ska klargöras och dokumenteras. Dessutom har vi förstås ekonomin, säger Söderström.

– Ibland känns det som om jag fått ett nytt liv, säger Christa Mickelsson. För tre år sedan kunde hon endast ljuda några vokaler och inte skriva alls. En massiv hjärnblödning har tvingat henne att lära sig allt på nytt. Nu ger hon ut en bok, en bok hon skrivit helt själv.

TEXT: **ULRIKA HANSSON**
FOTO: **NICKLAS STORBJÖRK**

Vad blir viktigt i ett liv som lika gärna kunde ha tagit slut? Christa Mickelssons självbiografiska bok *Ett blodkärl* som brast beskriver livet efter en massiv hjärnblödning.

Alla hennes ord var borta – nu har hon skrivit en bok

Jag steg ut ur bilen, bara för att märka att benen inte bar mig. Jag ramlade ihop mellan bilarna på parkeringen. Jag låg på asfalten mellan två bilar på parkeringen och tittade upp mot molnen. Jag ropade på hjälp, och hjälpen kom nästan genast.”

De raderna hittar man i Christa Mickelssons nyutkomna bok Ett blodkärl som brast. Hon var 33 år, jobbade som journalist på Kyrkpressen, gift och mamma till två barn, när hon fick en massiv hjärnblödning, med grav afasi som följd.

– När jag är trött gråter jag, och då funderar jag på det som hände. Men jag känner inte en grundsorg. Livet är så bra ändå! Ibland känns det som om jag fått ett nytt liv. Jag har lämnat det gamla livet bakom mig och nu lever jag ett nytt.

Efter att hon vaknade uppefter den där oförklarliga septemberdagen 2017 började en lång och mödosam resa.

I boken beskriver hon en kväll när hennes storasyster besökte henne på sjukhuset: ”Jag grät förtvivlat hela besöket igenom, och jag tror att den kvällen grät jag mest av alla kvällar på sjukhuset den hösten. Jag grät för att vi inte kunde kommunicera. Jag grät för det hopplösa i situationen. Och jag grät över min olycka. Sofia försökte trösta mig med att säga att jag snart skulle komma hem igen till mina barn. Men hon förstod inte att jag inte saknade mina barn. Jag saknade mig själv.”

Har du hittat dig själv?

– Ja! Jag hittade mig själv ganska tidigt ändå, på våren någon gång efter det som hänt. Sedan förstärktes den känslan, först och främst när jag kunde prata lite och sedan för att jag kunde vara hemma. På sjukhuset blir man en annan människa.

I början kunde hon ljuda enstaka vokaler. Och hon arbetade hårt med lucktest; att placera in ett s på rätt plats i ett ord som ”ost” gav henne panik i början. Från det har hon tagit sig tillbaka till arbetslivet. Hon jobbar femton procent som journalist på Kyrkpressen, och nu har hon nått fram till en bokrelease.

– Jag har aldrig drömt om att skriva en bok. Men en bok blev det!

Hennes talterapeut Kirsi sa bedrövad för ett par år sedan att Christa knappast kommer att jobba som journalist igen, och att hon kanske kan skriva en bok om det hon upplevt med en medförfattare.

– Jag älskar Kirsi! Hon var så bra och stöt-

tande. Men just då såg det ut som att jag inte kommer att kunna skriva en bok, och det var hon kanske tvungen att säga för att jag inte skulle bli besviken.

Det var i det ögonblicket som fröet såddes. Hon skulle skriva en bok. Alldeles själv.

– Jag började skriva på ett familjeläger, två år efter min stroke. Jag skippade något program som pågick och skrev på telefonen på mitt rum.

Hela hennes högra sida har mindre rörlighet än tidigare, och speciellt höger hand. Hon har därför skrivit boken med vänster hand, på dator, telefon och pekplatta.

– Vissa har frågat: Har du skrivit själv eller med någon annan? Jag har fått hjälp av min redaktör, som alla får, men inget annat.

Med terapi, tid och obändig vilja har hennes afasi gått från grav till lindrig.

– Jag har svårt ibland att få till en bra mening om det är lite svårare konstruktion, men det blir bättre. Det hör till min typ av afasi.

Det hon upplever som mest frustrerande med afasin är oförutsägheten.

– Ibland går det riktigt bra att hitta ord, men så ibland är jag trött och då går det inte alls. Hoppet mellan dem två är frustrerande, för jag kan nog!

Rakt på sak

I boken beskriver Christa Mickelsson kampen och vardagen efter hjärnblödningen med ett högt tempo, utan överflödiga utvecklingar.

– Jag tänkte inte på det när jag skrev, utan jag tror att jag har en sådan stil. Jag vill inte brodera ut så mycket. Jag vill vara rakt på sak.

Hennes tonfall består.

– Jag upplever inte att det har förändrats mycket på grund av afasin, men man måste vara tydligare kanske. Och för att det är fysiskt svårt att skriva, så är det ännu viktigare nu.

Före intervjun har hon fått se och hålla sin bok som nyss anlänt från tryckeriet, ett spännande ögonblick för en skribent.

– Det var roligt, och jag är glad att den såg ut så som jag hade tänkt mig, men jag är inte så sentimental av mig.

Samma odramatiska ådra delar hon med sin ursprungsfamilj.

– När jag sa till pappa: ”Jag ska skriva en bok”, sa han tankfullt: ”Ja ... det är svårt att sälja böcker”, berättar hon och skrattar.

Det är ändå befriande att reaktionerna är mer eller mindre lågmälda bland familj och vänner.

– De vet att jag har förmågan, så jag tror de

mest har tänkt: okej, nu skriver hon en bok.

Drömmar och rädslor

Det finns saker Christa blivit bättre på efter allt som hänt.

– Att vara tålmodig, för jag kan inte annat. Jag måste vänta tills någon kommer och hjälper mig. Jag kan ju göra väldigt mycket själv, men inte allt. Det är till exempel svårt att ta ner någon grej från högsta hyllan eller bära något som är lite tyngre.

– Och så har jag kanske blivit bättre på att vara lite mera rakt på sak, också med svåra saker.

Hon är ingen drömmare egentligen, och livet är fullt av annat, som familj, rehabilitering och jobb.

– Det finns så mycket jag har uppnått ändå. Jag drömmer inte om något mer än att kunna gå lite bättre.

Har du blivit mer eller mindre rädd efter det som hände?

– Jag har inte blivit mera rädd, inte för livet och inte för döden. Ibland är jag rädd för att jag ska få en ny stroke, men den rädslan kan man inte leva med hela tiden.

– Jag minns så bra den där första sommaren efter hjärnblödningen. Det var jättevarmt och fint hela tiden, och jag brände mig i solen. Då tänkte jag: Äh, jag har fått en hjärnblödning, inget kan stoppa mig! Men det är ju inte sant. Nu är jag noga när jag är i solen, säger hon lite roat.

Vad som är viktigt har också utkristalliserat sig.

– Det har alltid varit ganska oviktigt för mig vad folk tycker och tänker om mig och det har blivit ännu oviktigare.

Hon hoppas läsarna ska få med sig något angeläget från hennes bok.

– Det låter kanske naivt, men ta vara på tiden du har! Jag skulle också vilja att folk förstår vad stroke är. Jag hade inte en aning, fast jag visste att det förekommer. Det finns många som haft en stroke, liten eller stor. Jag vill dedikera den här boken till dem.

Känns det nervöst att ge ut en bok, att uppträda inför publik?

– Nej. Jag tycker inte om att vara i centrum av uppmärksamheten, och jag har inte varit jättebra på att uppträda, men jag spänner mig inte heller för det. För mig är det bra bara att jag pratar, och en bonus om jag kan förmedla något viktigt. Nu har jag alltid en ursäkt om talet inte flyter så bra, säger hon och skrattar.

»Ibland går det riktigt bra att hitta ord, ibland går det inte alls.«

STIG-OLOF FERNSTRÖM

Ja eller nej!

SKILLNADEN MELLAN KULTURERNA är påfallande. I Mellanöstern på Jesu tid och ännu idag är det tydligt att man inte kan eller får säga emot en äldre person.

Dagens evangelietext (Matt 21:28–32) berättar om en man med två söner. Båda fick en uppmaning av fadern att gå och arbeta på åkern. Den ena var till synes positiv och sade: "Ja, herre." Men trots det gick han inte. Den andra svarade nej, men så ångrade han sig och gick iväg.

Att säga nej betraktas inte hos oss som en stor skam. Det är uppenbart i vår kultur, som är påverkad av evangeliet. Också om man först säger nej, kan man sedan ångra sig. Det betonas av Jesus i texten med frågan: "Vilken av de båda gjorde som fadern ville?" Tyngdpunkten ligger på ordet *gjorde*. En positiv inställning räcker inte.

»Längre än till en positiv inställning kommer många inte. Det gäller att börja göra det han önskar.«

DET FINNS NÅGONTING BETVINGANDE i Jesu person. Han påverkar oss. Men längre än till en positiv inställning kommer många inte. Det gäller att börja göra det han önskar.

I våra dagar dras människor med i olika aktiviteter och klubbar. Inget ont sagt om det. Hur viktigt är det inte med vänskap och nära kontakt med andra? Men i hur hög grad utgör våra hobbies en arbetsinsats i hans vingård?

Vi är inte kallade att endast vara positivt inställda till Herren och sedan göra vad vi själva vill. Vi må vara hur kritiska och motstridiga som helst när det gäller Jesus och hans vilja, men Han önskar att vi ska ångra oss och övergå till handling.

DET FINNS OÄNDLIGT MÅNGA uppgifter i Guds rike. Omtanke om ensamma, stöd för olyckliga, engagemang för ungdomar. Sökare behöver våra ryggar i kyrkan för att gömma sig tills de vågar visa sig.

Frivillig för olika uppdrag i församlingen, är det Ditt svar? Jesus säger: "Gå i dag ..."

Stig-Olof Fernström är vingårdsarbetare av själ och hjärta. **Idag** tänker han att vingårdsarbete är ett medel mot meningslöshet och ensamhet. **Hans tips:** Be vingårdens Herre visa Dig Din uppgift!

SÖNDAG 23.8.2020, Tolfte söndagen efter pingst

Söndagen ger kyrkoåret puls. Varje söndag har ett namn och ett tema som återkommer i bibeltexterna. Den här sidan berättar vad de närmsta två söndagarna handlar om i våra kyrkor.

Den här söndagen

uppmanar Gud oss att se noga på oss själva och våra liv. När vi lär känna oss själva, och inser att vi inte på egen hand kan uppfylla Guds vilja, är vi redo att ta emot nåden som den är: en gåva. Temat för söndagen är **Självprövning**.

Helgens texter

FÖRSTA LÄSNINGEN

Job 42:1–6 eller
1 Sam. 17:37–45, 48–50

ANDRA LÄSNINGEN

Rom. 7:14–25

EVANGELIUM

Matt. 21:28–32

"En man hade två söner. Han vände sig till den ene och sade: 'Min son, gå ut och arbeta i vingården i dag.' Han svarade: 'Nej, det vill jag inte', men sedan ångrade han sig och gick."

Läs mera i
Matt. 21:28–32.

Psalmförlag

177: 1–2, 348, 478,
177: 3–5

Psalmerna är valda av
Dag-Ulrik Almqvist.

*Kära Jesus, tack för
förtroendet att också
jag är kallad.*

Bönen är skriven av Stig-Olof Fernström.

SÖNDAG 30.8.2020, Trettonde söndagen efter pingst

Nästa söndag

handlar om synden som kommer mellan människor och Gud och om Jesus som har makt att hjälpa människor i nöd. Jesus kan ge oss seende ögon och hörande öron. Temat för söndagen är **Jesus vår helare**.

Helgens texter

FÖRSTA LÄSNINGEN

Ordspr. 18:4–8, 21

ANDRA LÄSNINGEN

Jak. 3:2–12

EVANGELIUM

Matt. 12:33–37

"Munnen säger vad hjärtat är fullt av. En god människa tar fram det som är gott ur sitt goda förråd, och en ond människa tar fram det som är ont ur sitt onda förråd."

Läs mera i
Matt. 12:33–37.

Psalmförlag

174, 482, 892, 830

Psalmerna är valda av
Dag-Ulrik Almqvist.

Skicka era kyrkliga annonser till: annons@kyrkpressen.fi

Saknar du någon församling? Du hittar de övriga på kyrkpressen.fi

Ekumenisk pilgrimsvandring

Vandra från katolsk mässa i kloster till metodistkyrka.

Följ med på pilgrimsvandring på lördag 22.8 kl. 9– ca kl. 15. Rutten är cirka 12 kilometer och ingen förhandsanmälaning krävs!

Start blir det kl. 9 i Karmelitklostret (Kvarnträskvägen 3) med katolsk mässa. Promenaden därifrån till Oitans är 4,2 km. Klockan 10.30 står ortodox vattenvigning på programmet, följt av 3,8 km promenad till Ingas prästgård (Ingasvägen 9). Klockan 12.30 blir det andakt och lätt lunch (5 €). Den sista promenadsträckan är 3,4 km till Metodistkyrkan i Grankulla (Bolagsvägen 33), där vandringen avslutas kl. 15 med bönestund.

Ta med utrustning och kläder enligt väder, vattenflaska, skor som passar för vandring och kontanter för betalning av lunchen.

Arr. Esbos ekumeniska kommitté, Helsingfors ortodoxa församling, Studium Catholicum, Grankulla metodistförsamling, Esbo stift samt de lutherska församlingarna i Esbo och Grankulla.

DOMPROSTERIET

AGRICOLA

Sö 23.8 kl. 10: Högmässa i Liljendal kyrka, som också strömmas och kan ses på församlingens Youtubekanal.

Sö 30.8 kl. 10: Högmässa i Lappträsk kyrka.

Sö 30.8 kl. 16: Högmässa i Strömfors kyrka.

Länkar till våra andakter hittas på vår Facebooksida.

Du hittar oss på hemsidan www.agricolaforsamling.fi, på Facebook och Youtube: Agricola svenska församling och på Instagram: @agricolasvenskafor-samling.

BORGÅ

Sö 23.8 kl. 12.15: Högmässa i Domkyrkan

KL. 15: Konfirmationsmässa i Domkyrkan för konfirmanderna Houtskär 1 B.

Må 24.8 och 31.8 kl. 9.15–11: Familjecafé ordnas utomhus. Vi träffas vid Domprostgården och går till Borgbacken. Egen matsäck med om du vill. Vi

bjuder på saft och kex.

Ti och To kl. 12: Orgelkvart i Borgå domkyrka under juni, juli och augusti.

To 27.8 kl. 19: Sommarmusik i Domkyrkan.

Sö 30.8 kl. 12.15: Högmässa i Domkyrkan.

KL. 15: Konfirmationsmässa i Domkyrkan för konfirmanderna Houtskär 1 A.

Diakoniarbetarna är till för stöd och pratstund. Behöver du och din familj ekonomiskt stöd för matinköp? Ring diakonin må–fr kl. 9–16 dejournummer 019 661 1241.

Ärenden till pastorskansliet sköts i huvudsak per telefon 019 661 1224 eller 019 661 1223 och per epost borga.domkyrkoforsamling@evl.fi.

SIBBO

Mer information: på Sibbo svenska församlings hemsida www.sibbosvenska-forsamling.fi

Alla evenemang som strömmas länkas till församlingens hemsida och Facebooksida. Strömmarna finns också på Youtubesidan Kirkko Sipoossa – Kyrkan i Sibbo.

På grund av covid-19-epidemin kan det

ske förändringar i informationen för alla evenemang och gudstjänster. Följ med information om förändringar på församlingens hemsida.

Lö 22.8 kl. 12: Mässa med konfirmation i Sibbo kyrka. Sportlovgruppen. Hjälpledarna medverkar. Strömmas på nätet.

Sö 23.8 kl. 10: Mässa i Söderkulla kyrka. Söndagsskola under en del av mässan.

Sö 23.8 kl. 13: Högmässa med konfirmation i Sibbo kyrka. Juni 2-läget. Hjälpledarna medverkar. Strömmas på nätet.

Må 24.8 kl. 19: Min kropp, mitt tempel i Söderkulla kyrka. Med Sara George.

On 26.8 kl. 11: Stoljumba. Med Sara George. Strömmas på nätet.

To 27.8 kl. 14.30: Torsdagsklubben i Söderkulla kyrka. Mellanmål, lek, aktiviteter och andakt för barn i klasserna 3 och 4. Med Lena Granqvist.

Sö 30.8 kl. 10: Mässa i Norra Paipis bykyrka.

Sö 30.8 kl. 11: Pilgrimsvandring i Paipis, ca 20 km. Start från Norra Paipis bykyrka efter mässan. Egen matsäck med! Info mikael.gronroos@evl.fi eller tfn 0400–496 976.

Sö 30.8 kl. 13: Högmässa med konfirmation i Sibbo kyrka. Augustiläget. Hjälpledarna medverkar. Strömmas på nätet.

On 2.9 kl. 17: Barnkör i Kyrkoby församlingshem. Med Lauri Palin. Info tfn 050–401 0678 eller lauri.palin@evl.fi.

To 3.9 kl. 14.30: Torsdagsklubben i Söderkulla kyrka.

To 3.9 kl. 17: Barnkör i Söderkulla kyrka. Palin.

HELSINGFORS PROSTERI

JOHANNES

Johanneskyrkan, Högbergsgatan 12
www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes
Gudstjänster

Högmässa: söndag 23.8 i S:t Jacobs kyrka. Vi firar en festligare sista högmässa i S:t Jacobs kyrka före renoveringen av kyrkan. Från och med september firar vi högmässa på Heikasvägen 7.

Högmässa: söndagar kl. 12 i Johan-

neskyrkan.

Gemenskap

Samtalsgruppen Bibel, tro & tvivel: måndag 24.8 kl. 18 i Hörnan. Kisa Korkman, Frände.

Barnfamiljer

Babyrytmik: tisdagar kl. 10–12 i Hörnan tillsammans med en vuxen. Sångstund för de yngre barnen (2–8 mån) kl. 10 och för de äldre barnen (8–12 mån) kl. 11. Lek, kaffestund och gemenskap. Anmälan till Heidi Åberg (heidi.berg@evl.fi). Start 18.8.

Musiklek: tisdagar kl. 13.30 i Bokvillan för 0–3-åringar tillsammans med en vuxen. Ingen anmälan behövs. Heidi Åberg. Start 18.8.

Babyrytmik: fredagar kl. 10 i Hörnan för de allra minsta (ca 2–7 mån) tillsammans med en vuxen. Gruppen erbjuder lugn & trygghet för barnen. Anmälan till Heidi Åberg (heidi.berg@evl.fi). Deltagarantalet är begränsat. Start 21.8.

Musiklek: fredagar kl. 11 i Hörnan för 1–5-åringar tillsammans med en vuxen. Lek, kaffestund och gemenskap. Ingen anmälan behövs. Heidi Åberg. Start 21.8.

Musiklek: måndagar kl. 10 på Heikavägen 7, Drumsö, för 0–3-åringar tillsammans med en vuxen. Servering. Start 31.8 förutsatt att de nya utrymmena är tillgängliga då. Vi uppdaterar på hemsidan.

Familjekväll: måndagar kl. 16.30–18.30 i Hörnan. Det blir musiklek för 0–5-åringar tillsammans med en vuxen, samt skilt program för både barn och vuxna. Mer information hittas i Facebookgruppen Johannes barnverksamhet och på vår hemsida. Start 31.8.

kl. 10–12: Öppen gemenskap för barn i alla åldrar tillsammans med en vuxen. Heikavägen 7, Drumsö. Kaffe, smörgås och varierande program beroende på gruppens önskan. Alma Nykvist och andra medarbetare från församlingen. Start 2.9 i de nya utrymmena, förutsatt att de är tillgängliga.

Musik

Lunchmusik: tisdagar kl. 12 i Gamla kyrkan.

Five O'Clock Organ: tisdag 25.8 kl. 17 i Johanneskyrkan. Sista gången för denna sommar.

Ungdomar & unga vuxna:

Öppet hus för ungdomar: torsdagar kl. 15–20 i Hörnan med start 3.9.

After work: torsdag 27.8 kl. 17. Tema: Yogaläraren som var obekvämt med tygnaden, Kajsa Heselius. Läs mer på Facebook.

Följ @johannesungdom på Instagram. Du kan också kontakta ungdomsarbetsledarna Chrisu Romberg och Ninni Grönroos.

Typ Livet: en podcast för unga vuxna om allt mellan himmel och jord. Podden finns på Spotify och Spreaker.

Du är inte ensam!

På pastorskansliet betjänar vi dig under

öppettiderna per telefon (09 2340 7700) och e-post (johannes.fors@evl.fi). Personals kontaktuppgifter hittar du på hemsidan. Du hittar oss även på sociala medier på @johannesforsamling.

MATTEUS

Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3
www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus
Gudstjänster

Vi firar högmässa: i Matteuskyrkan på Åbohusvägen 3 varje söndag kl. 10. Efter gudstjänsten serveras kyrkkaffe. Mera information hittar du på församlingens hemsida www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus.

Ungdomsmässorna: börjar igen! Mässa tillsammans med Matteus ungdomar i Matteuskyrkan varje onsdag kl. 18.00 med kyrkfika efteråt. En lite kortare mässa med mycket musik och bön. Välkommen oberoende av ålder!

Barn och familj

Musiklek: tisdagar kl. 10 (1–4 år) och kl. 11 (0–1 år) i Matteuskyrkan. Vi sjunger en halv timme och efteråt finns det möjlighet att umgås över en kopp kaffe. Ingen förhandsanmälan krävs! Ledare: Daniela Stömsholm, kontakt 050-5967769 eller daniela.stromsholm@evl.fi.

Behöver du barnvaktshjälp?: Anställ Matteus pålitliga barnvakter som gått hjälpsutbildningen i församlingen då du behöver gå till butiken eller bara behöver någon som underhåller barnen en stund. Kontakta Matteus församlings kansli via (09) 2340 7300 eller matteus.fors@evl.fi

Matteus skolkulbar: startar i enlighet med skolornas restriktioner och med en del specialarrangemang. Du får den uppdaterade informationen direkt från skolorna på Matteus område och från Catarina Bärlund-Palm, catarina.barlund-palm@evl.fi eller 050-3803936.

Musik

Voice-projektet: startar igen den 30.8. Kören övar varannan söndag (udda veckor) kl. 16–18 i Matteuskyrkan. Kören är de svenskspråkiga Helsingforsförsamlingarnas gemensamma projektkör med fokus på popmusik. Unga, unga vuxna och äldre med olika bakgrund inom musik är alla välkomna med! Mera info på Matteus hemsida. Anmälningar till daniela.stromsholm@evl.fi eller 050-5967769.

Matteus övriga körer: börjar öva normalt under hösten. Mera information får du av kantor Niels Burgmann niels.burgmann@evl.fi eller (09) 2340 7326.

Hjälp och stöd:

Du kan alltid kontakta församlingen anställda och diakoniarbetarna om du behöver hjälp eller stöd i vardagen. Kontakta diakoniarbetarna Carita Riitakorpi 050-380 3986 eller Mari Johnson 050-380 3976.

Obs, uppdaterade kanslitider: Kansliet är öppet bara ti och to kl. 10–14.

TAMMERFORS

Dikter om livet

Onsdag 26.8 kl. 12.30:

”Runoja ihmisen elämänsäkelto” (program på finska) i Ka-levankangas stora kapell. Efter tillställningen kaffeservering på utsiktsplatsen. Dikter av Sirkka Allen, Terttu Koskela, Rainer Lehtola, Satu Saarela-Majanen, Reijo Saarinen, Hannu Telenius. Musik Paula Sirén. Fritt inträde. I samarbete med Tampereen Eteläinen seurakunta.

PETRUS

Petruskyrkan Skogsbäcksvägen 15
www.petrusforsamling.net
Gudstjänster

Vi är församlingen tillsammans, kom med i en gudstjänstgemenskap!
Högmässa i Munksnäs kyrka: Varje söndag kl. 10. Söndagsskola för barn. Välkommen!

Högmässa i Åggelby gamla kyrka: Varje söndag kl. 12. Välkommen!

Puls-gudstjänst: Puls samlas igen i Petruskyrkan fr.o.m. 23.8 kl. 15.30. Puls-gemenskapen är en modern och dynamisk gemenskap centrerad kring Jesus. CoolKidz (7–13) och Barnkyrka (3–6) för barnen. Kom med!

Barnfamiljer

Petrus Kidz på Facebook: Petrus Kidz-gruppen har roliga videor, andakter och tankar för barnfamiljer. Kom med i gruppen och hör mer!

Musiklek: Kom med på en rolig förmiddag med lek, sång och musicerande för er med barn 0–5 år. Efteråt äter vi litet mellanmål. Välkommen med! Malms kyrka, tisdag kl. 10 fr.o.m. 8.9 och Hagasalen, torsdag kl. 10 fr.o.m. 10.9.

Andakt och bön

Du kan alltid skicka in dina böner- och tackämnena: per e-post pray.petrus@evl.fi, per post: Petrus församling, Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

Evenemang

Sommarcafé: Välkommen till Petruskyrkan 21.8 kl. 13 och spendera en sommareftermiddag. Kaffe, gemenskap och litet program.

Utfärd till Björkebo: Kom med på en utflykt till lägergården Björkebo i Nummela 31.8. Start från Petruskyrkan med bilar kl. 10. Kaffe, andakt, program och lunch. Hemfärd kl 15. Pris: 15 €. Anmälan 27.8 till Bodil Sandell 09-23407227, 050-380 3925

Gudstjänstgruppen i Munksnäs: 27.8 kl. 18 i Petruskyrkan. Vill du vara med och bygga gemenskapen i Munksnäs-gudstjänsten? Den kristna tron handlar i hög grad om att leva i relation till Gud och till varandra. Vi vill tillsammans medvetet försöka fördjupa den gemenskapen. Vi funderar på hur vi upplever att vi kan och vill bidra. Ronny Thylin, ronny.thylin@evl.fi, 050-3803 548

Kurser

Alpha: Alla funderar på livets stora frågor. Alpha är ett tillfälle att utforska livet och tron under 10 kvällar med middag, videoföreläsning och samtal. Kursen är för helt vanliga människor, oberoende av tidigare kunskap eller bakgrund. Tisdagar kl. 18 i Petruskyrkan, start 22.9. Anmälan till kansliet eller dyk upp på första träffen. Info: Tuomas Metsäranta.

Konfirmation:

I Munkshöjdens kyrka 5.9 Läger 1 kl. 10, läger 2 kl. 13, läger 3 kl. 15.

I Munkshöjdens kyrka 6.9 Läger 3 kl. 14

Övrigt:

Pro Markus församling rf sammankallar till årsmöte 20.9.2020 efter avslutad gudstjänst i Åggelby gamla kyrka, Brofogdevägen 12. Stadseenliga ärenden.
Journummer: Ifall du behöver någon att prata med är prästerna och diakoniarbetarna anträffbara på telefonnumret, 09 2340 7114, varje dag kl. 9–21. Tveka inte att ta kontakt!

DEUTSCHE GEMEINDE

So 23.8 um 11 Uhr: Gottesdienst (Matti Fischer)

So 30.8 um 11 Uhr: Gottesdienst

OLAUS PETRI

Lö 22.8 kl 18: Helgsmålsbön med Olli Saari, orgel.

Sö 23.8 kl 11: Högmässa med Timo Viinikka och Olli Saari.

Ti 25.8 kl 10: Babyrytmik 0–1 år. Ingen förhandsanmälan. Sussi Isaksson leder.

Ti 25.8 kl 12: Babyrytmik 0–1 år. Ingen förhandsanmälan. Sussi Isaksson leder.

Ons 26.8 kl 17: Musiklek för alla åldrar. Ingen förhandsanmälan. Sussi Isaksson leder.

Fre 28.8 kl 10: Musiklek för alla åldrar. Ingen förhandsanmälan. Sussi Isaksson leder.

Lö 29.8 kl 18: Helgsmålsbön med Anni Nousiainen, orgel.

Sö 30.8 kl 11: Högmässa med Timo Viinikka och Olli Saari.

Ti 1.9 kl 10: Babyrytmik 0–1 år. Ingen förhandsanmälan. Sussi Isaksson leder.

Ti 1.9 kl 12: Babyrytmik 0–1 år. Ingen förhandsanmälan. Sussi Isaksson leder.

Ons 2.9 kl 17: Musiklek för alla åldrar. Ingen förhandsanmälan. Sussi Isaksson leder.

MELLERSTÄ NYLANDS PROSTERI

ESBO

Högmässor:

Sö 23.8. Esbo domkyrka kl. 12.15: Konfirmation av Solvalla 2-gruppen.

Sö 30.8. Hvittorps kapell kl. 10.30:

Mässa med små och stora tillsammans med familjeläget.

Esbo domkyrka kl. 12.15: Konfirmation av Vällskog-gruppen.

Antalet gäster är begränsat vid högmässorna med konfirmation.

Välsignelse av förstaklassister: Må 24.8.

Esbo domkyrka kl. 18–18.30. Årets ettor med familjer är välkomna, ingen förhandsanmälan behövs.

Ekumenisk pilgrimsvandring: Lö 22.8 kl. 9– ca kl. 15. Karmelitklostret, Kvarnträskv. 3 – Oitans – Ingas prästgård, Ingasvägen 9 – Metodistkyrkan i Grankulla, Bolagsv. 33. Start kl. 9 i Karmelitklostret, katolsk mässa. 4,2 km promenad till Oitans, kl. 10.30 ortodox vattenvigning. 3,8 km promenad till Ingas prästgård, kl. 12.30 andakt. Lätt lunch 5 €. 3,4 km promenad till Metodistkyrkan i Grankulla, kl. 15 bönestund. Utrustning och kläder enligt väder, vattenflaska, skor som passar för vandring och kontanter för betalning av lunchen. Vandringens längd är ca 12 km. Ingen förhandsanm. Arr. Esbos ekumeniska kommitté, Helsingfors ortodoxa förs., Studium Catholicum, Grankulla metodistförs., Esbo stift samt de lutherska församlingarna i Esbo och Grankulla.

Vi finns här för dig:

De anställda är anträffbara för samtal per telefon, e-post och sociala medier. Du hittar alla kontaktuppgifter på esboforsamlingar.fi/kontakt

Kundbetjäning tills vidare endast per telefon och elektroniskt:

Esbo svenska församlings kansli: 09 8050 3000, esbosvenskaforsamling@evl.fi
Esbo församlingars servicecentral, bokning av dop, vigsel och jordfästning: 09 8050 2601, varauspalvelut.espoo@evl.fi
Diakonin hjälper:
Du når diakoniarbetarna per telefon och e-post: Nina Wallenius, 050 432 4323, nina.wallenius@evl.fi, Ann-Christine Wiik, 050 597 3313, ann-christine.wiik@evl.fi, Taina Sandberg, 040 547 1856, taina.sandberg@evl.fi
Mer information om verksamheten: esboforsamlingar.fi och sociala medier

GRANKULLA

Lö 22.8 kl. 11, 13 och 15: Augustiskriftskolans konfirmationer i kyrkan. Daniel Nyberg, Ulrik Sandell, Marlen Talus, Heli Peitsalo, Kim Ahlbom, Misan Nykvist.
Sö 23.8 kl. 12 och 13.45: Juniskriftskolans konfirmationer i kyrkan. Daniel Nyberg, Ulrik Sandell, Marlen Talus, Heli Peitsalo, Michaela Sandström, Nina Sunabacka.
Ti 25.8 kl. 9.30: Familjelyktan i Sebastos, Daniela Hildén, Heli Peitsalo.
To 27.8 kl. 10-11: Diakonimottagning med mat- och/eller brödutdelning i kyrkans aula. Tillgång på varor att dela ut kan variera och vi förbehåller oss rätten till ändringar beroende på coronaläget under sommaren.
Sö 30.8 kl. 18: Kvällsmässa med välsignelse av hjälpledare. Ulrik Sandell, Marlen Talus, Heli Peitsalo. Efteråt fest för hjälpledarna.
Ti 1.9 kl. 9.30-10.30: Diakonimottagning och brödutdelning i kyrkans aula.
Kl. 9.30: Familjelyktan i Sebastos. Daniela Hildén, Heli Peitsalo.
Kl. 16: Ledarutbildning åk 2 i Klubb97, Marlen Talus-Puzesh.
Kl. 18: Grazierörelsen i kyrksalen, Heli Peitsalo.
On 2.9 kl. 16-17.30: Under ytan. Grupp för ungdomar i Klubb 97, Marlen Talus och Ulrik Sandell.
Kl. 17.15-19.30: Familjekväll i Grankulla kyrka med matservering, program och andakt, Daniela Hildén, Heli Peitsalo.

KYRKSLÄTT

Församlingens mässor
Sö 23.8 kl. 10: Mässa i Haapajärvi kyrka, öppen för alla. Välkommen med.
Sö 23.8 kl. 12: Konfirmationsmässa i Kyrksläts kyrka. Konfirmationen är för konfirmanderna och deras inbjudna gäster. Mässan strömmas.
Sö 30.8 kl. 10: Mässa i Haapajärvi kyrka, öppen för alla. Välkommen med.
Sö 30.8 kl. 12: Konfirmationsmässa i Kyrksläts kyrka. Konfirmationen är för konfirmanderna och deras inbjudna gäster. Mässan strömmas.
Mera information: hittar du på hemsidan.
Kyrkoherdeämbetet betjänar under coronaepidemin endast per telefon eller epost må-to kl. 9-15. Fredagar stängt. Tel. 040 350 8213. Epost: kyrkslatts.svenska.forsamling@evl.fi
www.kyrkslattsforsamlingar.fi

TAMMERFORS

Sön 23.8 kl. 11: Högmässa i SvH, Kaj Andersson, Paula Sirén
Ons 26.8 kl. 12.30: "Runoja ihmisen elämäkkaareita" (OBS. på finska) i Kalevan-kangas stora kapell. Efter tillställningen kaffeservering på utsiktsplatsen. Dikter av Sirkka Allen, Terttu Koskela, Rainer Lehtola, Satu Saarela-Majanen, Reijo Saarinen, Hannu Telenius. Musik Paula Sirén. Fritt inträde. I samarbete med Tampereen Eteläinen seurakunta.
Sön 30.8 kl. 11: Högmässa i SvH, Kim Rantala, Juhana Mattila
Tis 1.9 kl. 10-11.45: Mammor, pappor och barn i Svenska Hemmet. Förfrågningar barnledare Piu Heinämäki tfn 040 804 8587.
Tis 1.9 kl. 13.15-15.15: Tisdagsklubben i SvH. Förfrågningar ungdomsarbetsledare Kaisa Niinimäki tfn 050 337 2922 eller kaisa.niinimäki@evl.fi.
Ons 9.9 kl. 13-20: Höstdag i Ilkko (Ilkko-kontie 8-10, Kangasala) för seniorer och daglediga om covid19 tillåter. Lunch, program, eftermiddagskaffe, kl. 18.30 andakt med nattvard i huvudbyggnaden, möjlighet till bastu. Anmälningarna senast 1.9 till diakon Eila-Sisko Helisma tfn 050 527 2290.

VANDA

Sö 23.8 , 30.8 kl. 10: Högmässa, Helsing kyrka S:t Lars, M. Fagerudd, A.Ekberg.
Sö 6.9 kl. 12: Konfirmationsmässa, Helsing kyrka S:t Lars, A. Paavola, J. Granlund, A.Ekberg.
Våra högmässor från Helsing kyrka S:t Lars kl. 10 strömmas också via vår Facebooksida www.facebook.com/Vanda-SvenskaForsamling
Pastorskansliet öppet: må-fr kl. 9-12 fr.o.m. 1.9.2020.
Diakonimottagning: torsdagar kl. 10-11.30. Andra tider enligt överenskomelse.
Dagklubben och pysselklubben i Myrbacka har startat. Mera info Hanna-Mari Höglund, 050 3414964.
The English Message Club: Myrbacka Virta Church/Aalto, Råtorpsv. 8, Th 17.9, 2 - 4 pm. For more information and enrollment, please contact deacon heidi.salminen@evl.fi.

RASEBORGS PROSTERI

EKENÄSNEJDENS SVENSKA

Sö 23.8:
- **Kl. 10:** Högmässa i Ekenäs kyrka, Yliportimo, Nygård.
- **Kl. 16:** Musikandakt i Snappertuna kyrka, Yliportimo, Aittola.
Sö 30.8:
- **Kl. 10:** Högmässa i Ekenäs kyrka, Edman, Aittola.
- **Kl. 12:** Högmässa i Bromarvs kyrka, Westerholm, Aittola.
- **Kl. 16:** Musikandakt i Tenala kyrka, Westerholm, Aittola.

GRANKULLA

Välsignelse och fest för hjälpledare

Söndag 30.8 kl. 18: Kvällsmässa med välsignelse av hjälpledare. Ulrik Sandell, Marlen Talus, Heli Peitsalo. Efteråt fest för hjälpledarna.

Info: www.ekenasnejdensforsamling.fi

INGÅ

Sö 23.8:
- **kl. 10.00 Högmässa:** Ingå kyrka. Sjöblom, Gustafsson Burgmann.
Sö 30.8:
- **kl. 18.00 Skymningsmässa:** Fagervik kyrka. Sjöblom, Orama.
To 3.9:
- **kl. 10.00 Prosteriets pilgrimsvandring:** Degerby kyrka - S:t Petri kyrka. Lätt pilgrimslunch i Sjundeå församlingshem till förmån för mission. Förfrågningar och anmälningar senast 28.8. till t.f. kyrkoherde Monica Cleve, tel 040 678 2368 eller e-post monica.cleve@evl.fi.
OBS! Ingå församlings diakonimottagning är fr.o.m. 20.8. öppen torsdagar kl 10-12 i Prästgården. Kontakta oss gärna också per telefon, tel 040-555 2090/ Birgitta Lindell (e-post: birgitta.lindell@evl.fi).
Mera information: www.ingaforsamling.fi

KARIS-POJO

Söndag 23.8
- **kl. 10:** Gudstjänst i S:ta Maria kyrka i Pojo.
- **kl. 12:** Högmässa i S:ta Katarina kyrka i Karis.
Söndag 30.8
- **kl. 12:** Tvåspråkig festmässa i S:ta Katarina kyrka i Karis med anledning av kyrkans 550-års jubileum.
Mera info: www.karis-pojoforsamling.fi

SJUNDEÅ

Predikogudstjänst: sön. 23.8 kl. 12 i S:t Petri kyrka, Juslin-Sandin & Lilius
Välsignelse av förstaklassister: sön. 30.8 kl. 16 i S:t Petri kyrka, Cleve, Lilius & Kvarnström
Kvällsmässa: sön. 30.8 kl. 18 i S:t Petri kyrka, Cleve & Lilius.
Babygruppen: må. 31.8 kl. 10.30 i Lugnet, Lilius
Kören Lågan: ti. 1.9 kl.16 i församlingshemmet, Lilius
Damkören Flamman: ti 1.9 kl.18.30 i församlingshemmet, Lilius
Sjung för ditt minne: ons. 2.9 kl. 10 i Capella, Lilius i samarbete med Nylands minneslots.
Prosteriets pilgrimsvandring: 3.9 kl 10-15. Degerby kyrka-S:t Petri kyrka. Anmälan senast 28.8 till monica.cleve@evl.fi
www.sjundeaforsamling.fi

ESBO STIFT

LOJO

21.8. kl 9.00: Familjeklubb i Virkby kyrka. Under augusti månad träffas vi ute på gården och i lekparken. Välkommen!
25.8. kl 17.30: Handarbetscafé i Virkby kyrka. Kom och handarbete i glatt sällskap.
1.9. kl 13.30: Samling för daglediga (tidigare "Svenska kretsen") i Virkby kyrka. Fritt forum för diskussion, sång och olika temor. Trevlig samvaro och kaffe. Taxi.
6.9. kl 13.00: Högmässa i Lojo kyrka. Kyrkkaffe och kyrktaxi.

ÅBOLANDS PROSTERI

VÄSTÅBOLAND

Pargas församlingsdistrikt:
Sö 23.8 kl. 10: Högmässa med konfirmation i Pargas kyrka, Nuotio-Niemi, Sundell, Ollila.
- **kl. 14:** Konfirmationsmässa i Pargas kyrka, Nuotio-Niemi, Sundell, Ollila.
On 26.8 kl. 18: Veckomässa i Pargas kyrka, Nuotio-Niemi, Lehtonen.
Lö 29.8 kl. 20: Konsertserien "Sommar-

natt i Pargas" ger konserten "Vid havet" i Pargas kyrka, med Therese Karlsson, sopran, Jussi Vänttinen, baryton, Saara Rauvala, sopran och Henni Isojunno, sopran. I samarbete med Pargas stad.
Sö 30.8 kl. 10: Högmässa i Pargas kyrka, Lidén, Lehtonen.
On 2.9 kl. 18: Veckomässa i Pargas kyrka, Backström, Lehtonen.
Nagu kapellförsamling:
Sö 23.8 kl. 11: Högmässa med konfirmation i Nagu kyrka, Kjell Granström, Mari Nurmi, Eeva Granström, Robert Helin.
- **kl. 13:** Konfirmationsmässa i Nagu kyrka, Kjell Granström, Mari Nurmi, Eeva Granström, Robert Helin.
Sö 30.8 kl. 11: Finsk högmässa i Nagu kyrka, Kjell Granström, Eeva Granström, Robert Helin.
Korpo kapellförsamling:
Sö 23.8 kl. 18: Finsk minimässa i Korpo kyrkas St. Mikaelskapell, Killström.
Sö 30.8 kl. 18: Sommargudstjänst i Korpo kyrkas St. Mikaelskapell, Killström.
Houtskär kapellförsamling:
Lö 22.8 kl. 11: Konfirmation i Houtskär kyrka, Lagerroos, Nurmi, Söderlund. Öppen endast för konfirmanderna med familjer och gäster.
Sö 23.8 kl. 11: Högmässa i Houtskär kyrka, Lagerroos.
Sö 30.8 kl. 11: Finsk högmässa i Houtskär kyrka, Lagerroos, Söderlund.
Iniö kapellförsamling:
Sö 30.8 kl. 17: Sånggudstjänst i Iniö kyrka, Janette Lagerroos, Jussi Meriluoto, Uma Söderlund.

ÅBO

sö 23.8 kl 12: Högmässa, Domkyrkan. Audas, Danielsson, Juslin. Kan även ses på www.virtuaalikirko.fi
ti 25.8 kl 14.30-18.30: Ungdomshålan, Aurelia
ons 26.8:
- **kl 10-12:** Familjecafé, Papinholma församlingshem
- **kl 10.30-12:** Anhörigvårdarcafé, Kvartersklubben (Henriksgatan 9, Åbo)
- **kl 13-16:** Barnhålan för barnkörsbarn, Aurelia
- **kl 13-15:** Sommarcafé, Aurelias innergård. Välkommen att träffas kring en kopp kaffe/te/glas saft! Gäst: Missionär Anna Tikum.
- **kl 18:** Musikandakt, Domkyrkan. Mari-ka Kivinen (mezzosopran), Tuuli Lempa (orgel, piano), Malena Björkgren (andakt). Fritt inträde, kollekt till Kyrkans Utlandshjälp
to 27.8 kl 9.30-12: Familjecafé, Aurelia
sö 30.8:
- **kl 12:** Högmässa, Domkyrkan. Wikstedt (pred), Audas (lit), Danielsson, Juslin. Kan även ses på www.virtuaalikirko.fi.
- **kl 14:** Gudstjänstgruppens planeringsmöte, Skarpskyttekapellet
ti 1.9:
- **kl 14.30:** Ungdomshålan, Aurelia.
- **kl 18:** Tyst meditation, Aurelia
- **kl 19-20.30:** Unga vuxna, Aurelia
ons 2.9:
- **kl 10-12:** Familjecafé, Papinholma församlingshem.
- **kl 13-16:** Barnhålan för barnkörsbarn, Aurelia.
- **kl 13-15:** Café Orchidé, Aurelia.
Anmälan 1.9 kl. 9-11 per tel. 040-3417460.
to 3.9 kl 9.30-12: Familjecafé, Aurelia.
Diakonimottagning per telefon: 040-3417460 kl. 9-11 tisdagar i augusti, från och med september även torsdagar kl. 9-11.

Sårbarheten förenar oss

MARIEHAMN. Angela och Sven Sjöberg mättar sin egen och andras andliga längtan när de är aktiva i församlingen.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

Angela och Sven Sjöberg bor i ett blått, gammalt hus som de kallar Muminhuset i Finström, på norra Åland. De är aktiva både i sin egen församling och i Mariehamn.

– Det är så fint att man kan vara med i kyrkans värld oberoende av kommungräns, säger Sven.

De har varit engagerade i Sinnesromässan, i gruppen Livsstegen och i Matbanken. Livsstegen skapades av den svenska prästen Olle Carlsson – som förresten är god vän till Sven – som en versionering av AA:s tolvstegsprogram.

– Första boken om Livsstegen hette *Tolv steg för hopplösa*, och den ramlade jag över genast när den kom ut, berättar Angela.

De gick en Livsstegs-kurs i Katarina församling i Stockholm, och när kursen sedan introducerades i Mariehamns församling blev Sven en av ledarna.

– Det är en kurs man kan komma med på med vilket livsproblem som helst – vad som helst som man känner sig maktlös över, berättar Angela.

Varje möte tar 1,5 timme, man träffas tolv gånger och har ett nytt tema för varje gång, och varje gång får en medlem i gruppen dela med sig av sin livsberättelse, utan att bli avbruten.

– Det är så fint att få vara med och lyssna, säger Sven.

Vägen till kyrkan kan vara lång

Angela Sjöberg har arbetat med människor i hela sitt liv, både inom psykiatri och i skolvärlden.

– Jag har sedan länge en upplevelse av att det hos många människor finns en stor andlig längtan, men att vägen till kyrkan är ganska lång. Mitt intresse för att engagera mig i församlingen väcktes när jag märkte att det finns olika sätt att hitta till kyrkan och till sin andlighet.

Sven Sjöberg har i 34 år jobbat som speciallärare i högstadiet.

– Jag har mött många livsöden och situationer som krävt absolut närvaro. Jag tycker det är brett mellan murarna i Mariehamns församling. Man kan vara involverad i nästan vad som helst: Matbanken, diakonin ... Föreningspunkten är att vi kan göra någonting och att vi vill göra gott.

De poängterar att de inte bara ger, de får också väldigt mycket själva.

– I Katarina församling i Stockholm är det naturligt att också prästerna delar med sig av sin egen sårbarhet. Olle Carlsson brukar

Angela och Sven Sjöberg utanför sitt muminhus i Finström.
FOTO: ULLA ANDERSSON

»Hos många finns en stor andlig längtan.«

säga: "Här hjälper vi inte andra, utan här hjälper vi varandra." Den ömsesidigheten tror jag otroligt mycket på. Vi är alla sårbara, och det är sårbarheten som knyter oss närmare varandra, säger Angela.

Mässor i födelsedagspresent!

De är båda aktiva också i Sinnesromässan i Mariehamn. När den introducerades i församlingen för några år sedan hade Angela efterlyst en sådan mässa – och när hon hade födelsedag fick hon ett meddelande av Ma-

ria Piltz, som då var präst i Mariehamn, att hon får fyra mässor i present.

– Det var den bästa födelsedagspresent jag fått!

I höst känns mycket öppet och osäkert på grund av coronaepidemin. Lyckligtvis kan man följa med mässor också på nätet.

– Vi hoppas att gemenskapen ska kunna leva vidare i någon form. När vi är sorgsna och trötta bärs vi av varandra.

Andrum kl. 6.54

(med repris 9.10)

Fredag 21.8 Jan Edström, Esbo

Måndag 24.8 Joanna Nylund, Helsingfors

Tisdag 25.8 Anders Lindström, Ekenäs

Onsdag 26.8 Birgitta Udd, Karis

Torsdag 27.8 Björn Wallén, Ingå

Fredag 28.8 Joanna Nylund, Helsingfors

Måndag 31.8 Marko Pitkäniemi, Helsingfors

Tisdag 1.9 Monica Lundgren, Borgå

Onsdag 2.9 Björn Wallén, Ingå

Torsdag 3.9 Birgitta Udd, Karis

Birgitta Udd från Karis pratar i Andrum onsdagen den 26.8 och torsdagen den 3.9. FOTO: ARKIV/LIISA MEDELIN

Aftonandakt kl. 19.15

Fredag 21.8 Hedvig Långbacka, Helsingfors

Lördag 22.8 kl.18.03 Ett ord inför helgen

Söndag 23.8 Självprovning. Textläsare: Linda Wahrman och Stefan Vikström.

Måndag 24.8 Kjell Frisk, Hammarland

Tisdag 25.8 Sarah Tiainen, Karleby

Onsdag 26.8 Camilla Svevar, Vasa

Torsdag 27.8 Robin Lindberg, Helsingfors (R)

Fredag 28.8 (inga uppgifter)

Lördag 29.8 kl.18.03 Ett ord inför helgen

Söndag 30.8 Jesus vår helare. Textläsare: Alexandra Äng och Stefan Äng.

Måndag 31.8 Kjell Frisk, Hammarland

Tisdag 1.9 Gun Geisor, Borgå (R)

Onsdag 2.9 Camilla Svevar, Replot

Torsdag 3.9 Jan Edström, Esbo

Camilla Svevar, kyrkoherde i Replot församling, har Aftonandakten onsdagen den 2.9. FOTO: SOFIA TORVALDS

Gudstjänst kl. 13.03

Söndag 23.8 Liturgi med Helsingfors ortodoxa församling. Liturgin förrättas av Heikki Huttunen.

Söndag 30.8 Gudstjänst med Sund-Vårdö församling. Predikant: Outi Laukkanen.

SOMMARSÖNDAG PÅ PÖRKENÄS

SÖNDAG 23.8 KL. 15-18.30

Kl. 15.00: Sångcafé i matsalen med intervju av årets "Late Jakob" Gunilla Luther-Lindqvist. **Kl. 18.00:** Andakt i kapellet.

Övrigt program: Spårning, kaffe, sött & salt, glass, plättstekning, tävlingar, fri samvaro, lotteri, diktläsning, allsång, verandamusik.

Övriga medverkande: Gun-Maj Näse, Maria & Anders Ek-lund, Cecilia Åminne, Katarina Vestersund, Henrik Lillqvist, Nicklas Storbjörk, Annika Wester, Harald Wester.

Det händer på Kredu – välkommen med!

5.9 Mini-pilgrimsvandring (arr. Kredu/KU)

14-15.9 Musikglädje – kurs i kreativt musikskapande med fokus på barn

28.9 - Äktenskapskurs (7 tillfällen)

21.10 Seminarium kring psykisk ohälsa hos barn och unga

Mera info och anmälningar på www.kredu.fi.

Kyrkans forskningscentral utlyser

STIPENDIER

för 2021

Stipendier beviljas för sådan forskning kring kyrka och religiöst liv samt samhällsförändringar som behövs för beslutsfattandet inom kyrkan och församlingarna och för utvecklingen av verksamheten.

Stipendieansökan görs på en elektronisk blankett på adressen

<http://www.mitietorakenteet.fi/ktk/apurahat/kirjaudu.php>

Ansökan ska skickas in **senast 11.9.2020 kl. 23.59.**

Mera information om stipendierna finns på adressen: evl.fi/kyrkansforskningscentral/forskningsunderstod

Om konsten att vara pensionär

"Också pensionärerna bör få föra livet vidare" slår Kyrkpressen fast i ett augustinumner år 1970.

TEXT: SOFIA TORVALDS

Pensionärsåldern präglas oftast inte av glad förväntan och intresserat upplevande av varje dag, konstaterar artikel-skribenten, professor **Asser Stenbäck**.

"Här borde en radikal förändring av inställningen åstadkommas", skriver han och frågar sig vad vi måste kunna för att behärska konsten att leva som pensionär.

"En viktig sak är att vi inte ser på pensionen som socialunderstöd utan som

SERIE: KLIPP UR ARKIVET

I varje nummer under år 2020 kommer vi att ha med ett klipp ur det nummer av Kyrkpressen som utkom samma vecka för femtio år sedan.

en del av lönen för tidigare utfört arbete."

I reportaget intervjuas också pensionerade bankkassörskan **Ingeborg Carlström** som efter 38 år på banken varit pensionär i ett halvår.

"Det är skönt att ha sluppit ansvaret, och jag längtar intetillbaka", säger hon.

Hon tyckte om sitt arbete, men det fanns också skuggor. "Bland dem nämner hon tider av oändligt mycket arbete, den pressande omläggningen till nymark – då var det inte lätt att hålla reda på decimalerna – och t.o.m. ett vittnesmål i rådstuvurätten en gång i samband med en förfalskningshistoria."

Tiden efter pensioneringen fyllde hon med en resa till England och frivilligarbete för Syntjänsten.

Två medlemmar från Borgå stift till Kyrkostyrelsen

Kyrkomötet valde medlemmar till Kyrkostyrelsens plenum. **Åsa A Westerlund** fortsätter som Borgå stifts lekmannamedlem. Prosten, kaplanen **Monica Heikel-Nyberg** valdes till ny prästmedlem.

I plenum behandlas Kyrkostyrelsens viktigaste ärenden som kräver beslut. Ärkebiskopen är ordförande, medlemmar är två biskopar, samt två präster och nio lekmannamedlemmar som utses av kyrkomötet. Mandatperioden är fyra år.

EMELIE WIKBLAD

Det finns något andligt över nordbornas naturupplevelser, märkte religionshistorikern David Thurfjell. Många sekulariserade svenskar som inte känner sig hemma i kyrkan upplever i stället att naturen är en plats som ger dem utrymme för existentiella tankar och känslor.

TEXT: ERIKA RÖNNGÅRD

Religionshistorikern David Thurfjell har skrivit en bok om svenskarnas andliga upplevelser i naturen: *Granskogsfolk – hur naturen blev svenskarnas religion*.

Vad fick dig att skriva den här boken?

– Jag forskar om sekularisering och har i tidigare undersökningar märkt att sekulariserade nordbor ofta kommer in på sin relation till naturen om man frågar dem om religion. I den här boken försöker jag gå till botten med varför det är så.

Har naturen ersatt kyrkan?

– Det var min arbetshypotes när jag började med det här projektet och delvis är det så, men samtidigt är det betydligt mer komplicerat än så. Till exempel är naturandlighet absolut inte något som mest finns utanför kristendomen. De som är mest naturandliga är faktiskt de som också är bekännande kristna. Men, för många sekulariserade svenskar som inte känner sig hemma i kyrkan är naturen en plats som ger ro och plats för existentiella tankar och känslor, och som man upplever är djupt personlig.

Är det här förhållandet till naturen något som är unikt för just svenskarna?

– Naturen är påtagligt närvarande i nordisk – inte bara i svensk – kultur. Detta märks i Orts- och personnamn, i konst, poesi och litteratur samt folks fritidsintressen och hur de på ett självklart sätt talar om vädret. Naturen har också haft en viktig plats i svensk nationalism och i berättelsen om Sverige som lanserades kring förra sekelskiftet. Samtidigt finns samma vurm för naturen och det pastorala landskapet i många andra länders nationalistiska berättelser. Det har att göra med hur de moderna staterna växte fram genom ett uppbrott från en bondekultur som man sedan nostalgiskt långtat tillbaka till.

Du har gjort intervjuer med människor om vilken roll naturen har i deras liv, men det visade sig att språket kanske inte är det bästa verktyget för att beskriva det här. Kan du berätta mer om det?

– Ett genomgående tema i boken är den tystnad som omger människors naturupplevelser. Det handlar förstas delvis om att de söker sig till tystnaden i skogen. Men också om att det är svårt att sätta ord på upplevelsernas betydelse. Det finns flera skäl till att det är så. Ett skäl är att sinnliga upplevelser liksom plattas ut när vi fångar dem med språket. Ta upplevelsen av ett träd till exempel. Det är en mycket komplex och mångfacetterad upplevelse som

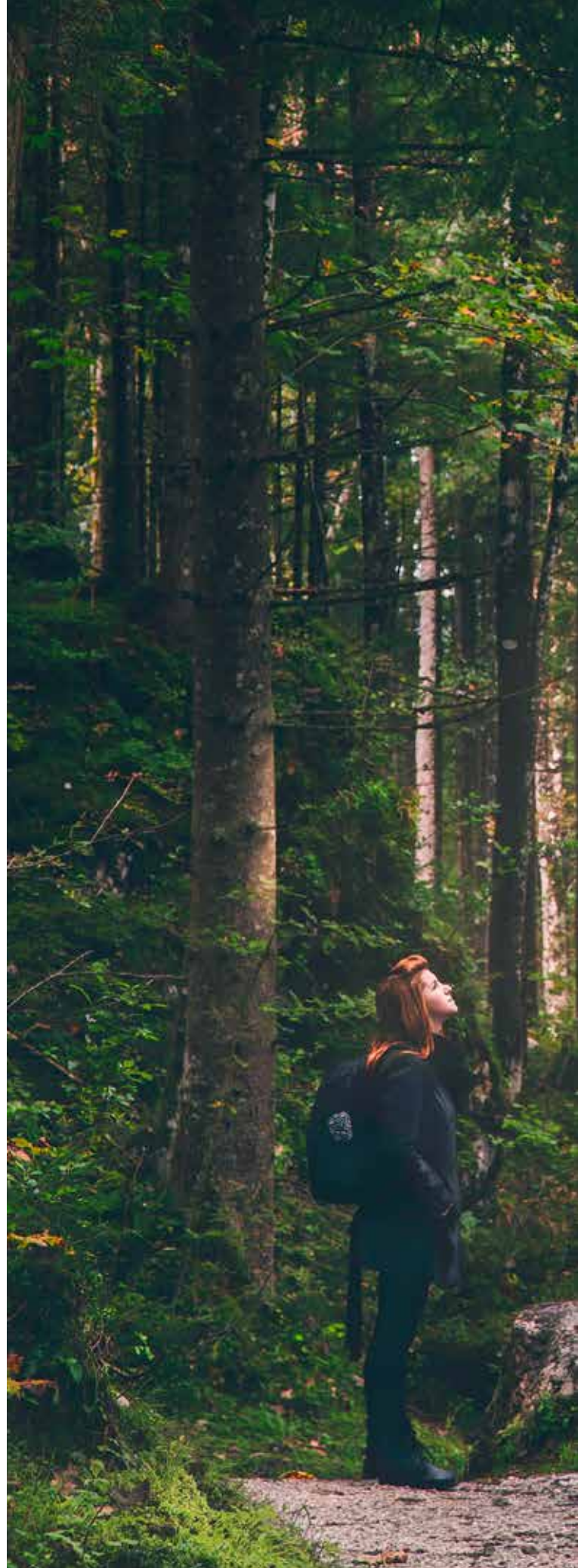
Många saknar ett språk för att tala om sina naturupplevelser, upptäckte David Thurfjell. FOTO: MAGNUS LIAM KARLSSON

rymmer dofter, ljud, texturer, ljusskiftningar, minnen och en massa andra aspekter. När vi säger ordet "träd" ser vi kanske framför oss bilden av ett stiliserat träd medan alla de andra aspekterna försvinner. Språket fungerar så. Det förenklar verkligheten till raka kommunicerbara kategorier. När det gäller sådant som naturupplevelser innebär detta att de blir svåra att förmedla med språket. Men tystnaden handlar också om sekularisering. Kristendomen och andra religioner har ett symbolmättat språk som är gjort för att uttrycka komplexa existentiella saker utan att platta ut dem. Ord som "nåd", "helighet" eller "ande" är exempel på detta. Sekulariseringen har gjort att många av de jag intervjuat känner sig obekväma med dessa ord. Samtidigt har de inte några andra ord som kan ersätta dem. Resultatet blir att de liksom måste tystna och hålla sina upplevelser inom sig i ett ordlöst inre rum.

»En förutsättning för att romantisera naturen är att vi inte på riktigt lever nära den.«

Vad gör det med oss om vi å ena sidan älskar naturen och känner att den ger oss djupa existentiella upplevelser – men å andra sidan bedriver industriell rovdrift på den?

– Frågan är om det gör så mycket. Jag är religionshistoriker och religionernas historia överfylls av exempel på hur vi människor utan större problem lever med sådana paradoxer. Att säga och tycka en sak, men sen göra något helt annat är något vi ständigt gör. Det är så vi fungerar som art. Att vara inkonsekvent och motsägelsefull är vårt vanliga tillstånd. Det låter ju lite deprimerande förstås, men det vore mer förvånande om vi vore konsekventa.

Många söker sig till tystnaden i skogen. FOTO: UNSPLASH

Det här med att uppskatta naturen verkar inte vara ett nytt påfund. Kan det vara så att vi fortfarande är biologiska varelser som hör hemma i naturen? Eller är det en tradition som gått i arv i Nordeuropa?

– Det finns många teorier som lyfter fram att vi tycker om naturen för att vi naturligt sett hör hemma i den. Jag går igenom dessa i boken. De har helt klart visst förklaringsvärde, men de måste kompletteras med kulturella förklaringar. Idén att kärleken till naturen är "na-

Naturen en andlig resurs

turlig” motsägs av dess historia. Nordbornas beryktade naturkärlek växer till exempel fram i takt med att de fjärras från den. En förut-sättning för att romantisera naturen är att vi inte på riktigt lever nära den.

Det har pratats en del om att många sökt sig ut i naturen under coronavåren. Har du tankar kring det mot bakgrund av din bok?

– Boken visar att naturen finns som en resurs

i vårt samhälle. Dels i konkret bemärkelse i form av skogsområden och vandringsstigar, men också som en kulturell resurs, genom idén om naturen som en plats som bjuder in till existentiell reflektion, samhörighetskänsla och mening. I tider som dessa när vi behöver samhörighet, men måste isolera oss från våra vanliga mänskliga sammanhang, är detta förstås något att vara tacksam över.

KOLUMN

ULRIKA
HANSSON

Om allt fick rinna av mig

VI HAR KÖPT ny soffa. Försäljaren rekommenderade en sprej som effektivt skyddar möbelyget mot smuts och fukt. En dag när jag är ensam hemma sprejar jag hela hörnsoffan noga. Kemikalielukten sprider sig stark och frän. Jag vädrar och tänker att det här måste vara skadligt för lungorna, även om det står eco friendly på flaskan. Efteråt testar jag resultatet. Försiktigt håller jag en liten droppe med vatten på sittdynan. Den ränner iväg som en störtloppsåkare mot ryggstödet. Inte minsta lilla fukt sugas in i dynan. Fascinerad håller jag lite mer vatten och iakttar den klara droppen när den åker ner i golvet. Det här skulle vara något för tv-shop, tänker jag.

Jag kunde själv behöva en sådan produkt. Tänk att få spreja sig snabbt och flyktigt och sedan vara resistent för ett tag, inte så att man tappade bort sin empati, men så där så att en del onödigt fick rinna av en.

»Tänk om sprejen kunde ta udden av ens värsta rädslor.«

JAG KUNDE TÄNKA MIG lite sprej när någon kyrkligt färgad debatt drar igång med buller och bång. När folk i olika läger är arga och jag borde kunna formulera någon slags genomtänkt åsikt, men bara vill gömma mig. Eller om många plötsligt skulle ta illa vid sig på grund av något jag skrivit, då skulle jag genast rusa till städskrubben, hålla andan och spreja mig ordentligt.

Och tänk om sprejen kunde ta udden av ens värsta rädslor och kontrollbehov. Jag har själv säkert hävdad att jag kommer att välkomna tiden när barnen blir mer självständiga. Men plötsligt sitter jag där, hudlös och överraskande sorgsen när äldre sonen är borta ett par dagar och lever livet på en sommarstuga. Sjön där är djup. Och tänk om han får hemlängtan.

Ju längre in i den här kolumnen jag kommer, desto tydligare blir det för mig att sprejen skulle få stå orörd, trots allt. Jag är medveten om att jag skonats från mycket när jag kan säga så. Men när jag är som mest orolig påminns jag om min litenhet, att jag behöver andra och att jag behöver min tro. När jag längtar som mest efter mina barn förstår jag vad välsignelse är. När jag slås av en fruktansvärd rädsla för döden står det klart för mig hur mycket jag älskar varje vanlig dag. Och när jag är orolig över att jag ska översköljlas av enorm ilska för att jag sårat någon, inser jag att det går att välja självrannsakan och eftertanke.

Vem hade jag varit i dag utan det som smärtat, ilat och molat? Vem hade jag varit utan det som väckt bävan och längtan och vemod?

Ulrika Hansson är redaktör.

Första gången hon landade i ett afrikanskt land upptäckte hon två saker: hur lite hennes bild av kontinenten hade att bygga på, och ett intresse för dokumentärer. Sedan dess har Hanna Nordenswan hört gripande berättelser på många platser i världen. Men de intervjuer som betyder mest har hon gjort i sin egen familj.

TEXT OCH FOTO: EMELIE WIKBLAD

När Hanna Nordenswan åkte på utbyte till Johannesburg år 2013 var det första gången hon besökte ett afrikanskt land.

– Det slog mig starkt vilken dålig medierepresentation vi har av Sydafrika. Jag hade en så tydlig bild, men den var baserad på helt absurda saker, typ Lejonkungen.

När hon ett par år senare skrev sin kandidatavhandling och tittade på rapportering om den afrikanska kontinenten, insåg hon hur lite som förändrats mellan 1980- och 2010-talet.

– Det är fortfarande väldigt begränsat och ganska rasistiskt och helt enkelt ganska dålig journalistik.

Inom ramen för studierna fick hon också möjlighet att göra praktik på en lokaltidning i Tanzania och märkte att det inte var speciellt annorlunda jämfört med att jobba i Finland. Visst stack hon ut när hon deltog i en presskonferens, och infrastrukturen och språket utgjorde ibland praktiska hinder, men i slutändan är en nyhetsredaktion en nyhetsredaktion.

– Jag tycker faktiskt att de största kulturkrockarna jag upplevt har varit i USA.

Efter praktikmånaden jobbade hon som frilans i Tanzania och grannländerna. Här träffade hon också en av de mest intressanta personer hon fått intervjua. På en poesi-afton i Dar es Salaam stötte de finländska journalisterna på Charlotte Hill O’Neal, exil-amerikan och medlem i Svarta pantrarna – och för att intervjua henne reste de till norra delen av landet, nära Kilimanjaro, till ett läger som nästan låg ute i djungeln.

”Vi har varit d rapportera frå

Under sin karriär som frilansande journalist har Hanna Nordenswan fått träffa många spännande människor och göra rörande intervjuer. I januari var hon i Somalia tillsammans med kollegan Liselott Lindström och de besökte ett fängelse för människor som varit med i Al-Shabab och fick höra deras berättelser.

I Benin intervjuade hon en imam, hemma hos en voodoo-prästinna som hade väggarna täckta av bilder med kristen symbolik.

»Det var hektiskt och stressigt och dyrt och svårt, men när jag hade överlevt det kändes det som att nu är ingenting längre en utmaning.«

– Det var på något sätt så fascinerande att de funkade och kom överens. Det var inte alls något hinder att vara muslim och att ändå sitta under Jesus och prata om sin kompis, voodoo-prästinnan.

Något hon fått erfara på olika platser i världen är hur viktig religionen är för många människor.

– På många ställen har människor frågat: Vad är du? Vad är din tro? I Norden är vi vana med att man inte definierar varandra enligt tro utan utifrån någonting annat.

Själv hör hon inte till någon kyrka, men att se religioner vara en del av samhället på ett starkare sätt än hemma har gett henne ny respekt för religion och kyrklighet.

– Jag har sett hur mycket trygghet och samvaro tron kan ge människor. Det har jag egentligen aldrig upplevt i Finland. Och det är ju in-

I våras skulle Hanna Nordenswan egentligen ha varit på festivalresa med sin senaste dokumentärfilm. Istället strandade coronapandemin henne i Finland – och gav ämne till en ny dokumentär.

Ålīga på att n Afrika”

te finska kyrkans fel, utan handlar kanske mer om hur jag är uppvuxen.

De mest betydelsefulla intervjuerna

Utbytesmånaderna i Sydafrika väckte också Hanna Nordenswans intresse för dokumentärfilm.

– Jag tror att jag var lite rädd för det mediet. Men när jag fick lära mig kändes det bara som att det var ett nytt sätt att uttrycka sig och ett nytt sätt att berätta en historia, som kanske gav mera friheter än radio eller text.

Hon åkte till New York för att studera dokumentärfilm.

– Det var hektiskt och stressigt och dyrt och svårt, men när jag hade överlevt det kändes det som att nu är ingenting längre en utmaning.

Även om samma etiska regler finns med i bakgrunden är en dokumentär inte per defi-

nition en journalistisk produkt.

– Den är mer subjektiv och kanske mer – har jag nu börjat tänka – ett konstnärligt alster. Det är klart att man berättar en historia som ofta är någon annans och att man ska göra det rätt och etiskt. Men man sätter in mycket mer av sitt eget perspektiv och sin egen vision i den.

En journalist och dokumentärfilmare får möjligheter att sätta sig ner och ställa frågor till människor, frågor som inte skulle komma upp i andra sammanhang. Filmen *Det som kunde varit* gjorde Hanna Nordenswan om sin pappa och farfar.

– Jag tror att de intervjuerna kanske är de som har varit mest betydelsefulla för mig. Jag skulle aldrig ha ställt de frågorna till min pappa och min farfar om det inte skulle ha varit en kamera där. Nu är jag tacksam att jag gjorde det. Min farfar är 94 och jag har en tre tim-

mar lång intervju på band med honom, med frågor jag aldrig skulle ha tänkt på att ställa vid middagsbordet.

Hon är noga med att skilja på det hon gör som dokumentärfilmare och som journalist.

– Jag tycker inte det är min roll att göra dokumentärfilm någonstans i ett afrikanskt land. Jag tycker snarare att för en vit, nordisk journalist är det viktigt att göra nyhetsbiten och det rent journalistiska. Att rapportera hem på rätt sätt, snarare än att komma dit och berätta någon annans historia.

Tillsammans startade hon och Liselott Lindström *Podden om Afrika*, för att själva hålla sig uppdaterade och för att kanske fylla en kunskapslucka. De följer tidningar, andra medier och människor som bor i Afrika. Att de själva har varit på plats, träffat människor och skapat kontakter, breddar bilden.

– Det är 54 länder, klart man missar en massa saker och ibland har vi säkert ett perspektiv som inte är det bästa. Men tanken är ju att förmedla de här nyheterna och den här informationen till en nordisk publik.

När de talar om Finland och Afrika brukar de få feedback från lyssnare.

– Finlands koppling till Afrika har ofta skett via mission och kyrka. Ibland när vi pratar om det tar vi också upp kritik eller andra sidor än den här ”bygga brunn och skolor”-synvinkeln.

Hon påpekar att viljan att hjälpa är något fint, även om den ibland bygger på ytlig kunskap.

– När den enda bilden man har av en hel kontinent är att det är människor som är i akut behov av vår hjälp – då är det inte en sanningsenlig bild.

FINLANDS STÖRSTA FÖNSTER- & DÖRRLAGER

BILLIGASTE!

LEVERANS GENAST!

NORDIC sale

Granvägen 1, 68555 Bosund
T. 721 0111, sale@nordicsale.fi
www.nordicsale.fi

PÖRTOM BIL & TRAKTOR

- * Brännoljeförmedling
- * Märkesservice
- * Traktor och tröskreparationer
- * Reparation av alla fordon och småmaskiner
- * Shell o. Akcela oljeprodukter
- * Avgas-, bromstest o. besiktningsservice samt OBD-test
- * Rökasmätning av dieslbilar
- * Däck o. fälgförsäljning, även lantbruksdäck

CASE IH
MASSEY FERGUSON
AKCELA
CLAAS

Velkmossv. 4, Pörtom
Rune: 0500-560 974
Tony: 040-564 6334

Köpes antikviteter
i hela svenska Österbotten

- 1700-1800-tals möbler oberoende av skick
- Arabiaporslener, glasföremål från Berga, Sandnäs o. Grönvik
- Övrigt antikt lösöre, hela dödsbon och privata museér

Köp- och försäljning Raul Pohjonen
Idrottsg. 19, Gamlakarleby. Svar på svenska 06-831 3137, 044-913 8284

*Kontant betalning
Varorna
avhämtas.*

Vi erbjuder bygg och renoveringstjänster till både privatpersoner och företag!

- Bemanning inom bygg
- Nybyggnationer
- Ombyggnationer
- Plattsättning
- Terasser och bryggor
- Renoveringar
- Fasad och takarbeten
- Fönster och dörrbyten
- Målning och tapetsering
- Badrums arbeten
- Golvläggning
- Inrednings arbeten

Tag kontakt för gratis översyn och kostnads kalkylering!

Oy RSW Ab
Rakennuspalvelu • Byggtjänst

Sixten Wester 0400 357 931
sixten.wester@rswbyggjanst.com

www.kyrkpressen.fi

SJÖBLOM INFRA

Tfn 06-723 6969
mobil 0500-560 527
www.sjoblominfra.fi

Allt inom jordbyggnadsbranschen

TRELLEBORG TÄTNINGAR
för dörrar – fönster...

GUMMI-JÄRVINEN AB

Remmar, remskivor, slangar, O-ringar, stefa-tätningar, mannhjul, lyftbälten, tejp.
Tegelbruksgatan 47, 65100 Vasa, 06-317 4044, 317 2629, fax 06-312 6288
www.gumi-jarvinen.com

TRÄDGÅRDSPLANERING PIHASUUNNITTELU

VIVA Garden

Victoria Hagman
info@vivagarden.fi 050 525 3768

KYRKODAGAR

på Åland i Mariehamn

13-15.11.2020

Dagarna fylls av intressanta samtal, givande workshops och varierande kulturinslag av bl.a. *Kristian Thulesius, Amigo Choral och Judit Deáki.*

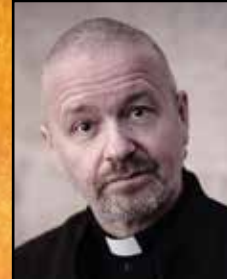
Församlingsförbundets 100 års jubileum firas med kaffe och bakelse.

Söndagens festmessa från Sankt Olofs kyrka i Jomala sänds i Yle Fem och Yle Vega.

Medverkande: Olle Carlsson, Kent Wisti, Katarina Gäddnäs, Bo-Göran Åstrand, Amanda Audas-Kass, Björn Vikström, Pia Kummel-Myrskog, Kent Danielsson, Nicklas Lantz, Maria Björkgren-Vikström m.fl.

Olle Carlsson

Kent Wisti

Katarina Gäddnäs

Anmäl dig senast 11.9!

Deltagaravgift: 105 € inkl. mat, kaffe och program.
Resor och logi ingår inte i deltagaravgiften.

Plats: Alandica Kultur och Kongress

Anmälningar senast 11.9: <https://www.lyyti.in/kyrkodagar2020>

Kyrkodagarnas program finns på
evl.fi/kyrkodagarna

**EV.LUTH.†
KYRKAN
I FINLAND**

NÅ 80 000
HUSHÅLL I
SVENSKFINLAND
MED EN ANNONS!

KP
KYRKPRESEN

BOKNINGAR:
040 144 6200

Verkstan W&R

- AC-service
- Bensin- o. dieselavgastest
- 4-hjulsinställningar
- Bromstest även för 4-hjulsdrivna bilar
- Service och reparationer personbilar, lastbilar, truckar m.m.
- Besiktningstjänster
- Däckbyten, balansering
- Diagnostisk felsökning
- Kamremsbyten

Försäljning av:
- SHELL oljor

Försäljning av däck i alla prisklasser!

Industrivägen 4, 68500 Kronoby
Tel. (06) 8345 227 verkstan@multi.fi
Jonas 050-5814 880 Carl-Oscar 050-5845 237

VÅR ERFARENHET - ER TRYGGHET

Med omsorg och omtanke om Er

Begravningsbyrå

Marjamäki

Även gravstenar m.m.

Herrholmsgatan 14, Jakobstad. Tfn 06 7231730 dygnet runt

Finlands Begravningsbyråers Förbund
auktorisera begravningsbyrå

BEGRAVNINGSBYRÅ HAUTAUSTOIMISTO

WERTHMANN

Fullständig begravningservice sedan 1912

KARIS

Köpmansg. 18, 044 509 1817

EKENÄS

Gustav Wasas g. 14, 044 509 1818

HANGÖ

Bulevarden 9, 044 509 1819

INGÅ, SJUNDEÅ

044 509 1817

DEJOUR 24 h 0400 473 391

HEMÅT ÖVER ISEN

RUSTIK ROMANTIK OCH SKÄRGÅRSDRAMATIK
PREMIÄR 12.9.2020 PÅ STORA SCENEN

ÅBO
SVENSKA
TEATER

ABOSVENSKATEATER.FI
02-277 73 77
LIPPU.FI

Lösningssökande kristen terapeut - utbildning 80 sp

börjar i Tammerfors 20.-21.11. 2020 och i Helsingfors i januari 2021. Smågruppsundervisningen även på svenska. Läs mera om vår högklassiga, tvååriga utbildning på vår webbplats och anmäl dig!

www.kristillinterapia.fi

KRISTILLINEN TERAPIAINSTITUUTTI

tel. 050 3301905

Bergvärme?

Fråga oss om pris på borring av energihål och vattenbrunnar ...
då vet du att du gjort en bra affär.

DRILLTEC

044-525 9143 info@drilltec.fi www.drilltec.fi

**ATT VARA SCHYSST ÅR
ATT VARA SMART**
Micke Björklund
ti 8.9 18.30-20.00

En fascinerande föreläsning om två månader på en öde ö kan göra med människan men också om att uthållighet, trofasthet och viljan kan göra en till en vinnare.

**PRESTERA DITT EGET BÄSTA -
FÖR TEAMETS FRAMGÅNG**
Henrik Dettman
on 23.9 18.30-20.00

Dettman talar om lagbygge och individens roll i laget. Detta gäller både inom idrotten, arbetslivet och för företagets framgång.

**FEM ENKLA STEG TILL SJÄLV-
HUSHÅLLNING** Maria Österåker
on 30.9 18.30-21.00

Att leva ett enklare liv, gå ner i arbetstid, lära sig något nytt, bli mer oberoende av samhället, värna om miljön, fixa sin egen mat och vägen till mera självhushållning.

**FRÅN ELITIDROTTARE TILL
MOTIONÄRER - MEN LÅNGT
IFRÅN ELITMOTIONÄRER**
Jenny Kallur, Sanna Kallur
on 7.10, 17.00-18.30

En föreläsning om glädjen i att röra på sig, att våga prova något nytt och inspiration till att använda kroppen!

**I NÖD OCH LUST - OM KÄRLEK
OCH RELATIONER I
MODERN TID**
Maria Sundblom-Lindberg
to 22.10, 18.30-20.30

Maria talar om att leva tillsammans, om att vårda, riskera, ändra, förändra och lyckas.

**VINDEN HAR VÄNT - OM
KREATIVITET OCH
ENTREPRENÖRSKAP**
Petter Askergren
on 4.11 18.30-20.00

Om Petters kreativa entreprenörskap och en stimulerande föreläsning till nytänkande och kreativt entreprenörskap.

Biljetter:
arbis.jakobstad.fi
eller
06 786 3264

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

33-årig kvinna söker fräscht boende i Helsingfors för universitetsstudier samt jobb. Centralt el. goda förbindelser. Max hyra 800€/mån. 0505223744 Emelie

En skötsam och lugn 22-åring man söker hyreslägenhet i huvudstadsregionen. Jag är studiemotiverad och har kredituppgifterna i skick. Rök- och djurfri. Joel Olander, tel. 0504316330

Familj m. 1 barn o. 2 katter söker hyresbostad i eller nära Botby gård för tiden 1.1.-31.3.2021. Tel. 040 845 4843 /E. Smeds, 050 411 1478 /S. Stenius

Önskar hyra en etta i Vasa med gångavstånd till Åbo Akademi. Jag är skötsam, rökfri och har inga husdjur. Tel. 0445 423 174 /Josefin Ginlund

Arbetande socionom med 2 barn och hund önskar hyra en trea/stor tvåa i Åbo. martina.oksanen@gmail.com

Sjökaptensstuderande söker hyresbostad i Åbo. Hyra under 600€. Tel: 0443100598 e-post: aij98@hotmail.com

UTHYRES

Stiftelsen Lillesgården erbjuder förmånliga pensionärsbostäder (ettor) i Nordsjö, ej serviceboende. 0505903780 tis-to 9-12.

Uthyrer 1r + kokvrå i H:fors Södra Haga, Tel. 0400 726771

Uthyrer etta+kv 30 m2 Vasa Centrum Ring 050 5949114

Granitvägen 7 C, Sibbo, Söderkulla. Tvåa 51,9 m2, inglasad balkong. Hyra 800 € + elavgift. Bilplats finns. Genast ledig. Tel. +358407030556

Tvåa i Åbo centrum. Hyra 750€/mån inklusive vatten. Tel. 0405442369 /Cecilia

KÖPES

Köpes bostad i slitet skick. Huvudstadsregionen, inga förmedlingskostnader.

0405797397 Elmer

SÄLJES

På Drumsö högklassigt nyrenoverad 3rum +kök+balkong+garage i rörsanerat hus.Gångavstånd till Metro+köpcentrum. Info:0415330864

Din marknadsannons lämnar du enklast in via vårt webbverktyg på www.kyrkpressen.fi. Priset är 4,50€ per rad. För annonser som lämnas in per telefon på nummer 040 831 6614 eller via epost till adressen annons@kyrkpressen.fi tillkommer en servicekostnad på 5€.

FÖRSAMLINGSFÖRBUNDETS ÅRSMÖTE

Medlemmarna i Församlingsförbundet rf kallas till **årsmöte måndagen den 31 augusti 2020 kl. 18.00**. Med anledning av Coronavirussituationen hålls mötet primärt som ett distansmöte på Internet.

Anmäl dig till mötet per e-post till kontakt@forsamlingsforbundet.fi eller per telefon till verksamhetsledare Kalle Sällström 050-3562 475 för att få mera information om deltagandet. Fullmakter kan skickas per e-post före mötet. Har du inte möjlighet

att delta virtuellt kan du delta i mötet på Tölötorggatan 2 B i Helsingfors, men anmäl dig gärna i förväg.

Sedvanliga årsmöteshandlingar på föredragningslistan. Verksamhetsberättelsen postades till alla medlemmar på våren.

NYTT FRÅN DOMKAPITLET

ANSÖKNINGAR TILL LEDIGANSLAGNA TJÄNSTER

Kyrkoherdetjänsten i Kronoby församling

Kyrkoherdetjänsten i Kronoby församling har inom utsatt tid sökts av:

Niklas Wallis, tf. kaplan i Kronoby församling

Domkapitlet granskar sökandes behörighet 25.8.2020.

Kaplanstjänsten i Karis-Pojo svenska församling

Kaplanstjänsten i Karis-Pojo svenska församling har inom utsatt tid sökts av:

Yvonne Terlinden, tf. kaplan i Karis-Pojo svenska församling

Domkapitlet granskar sökandes behörighet 25.8.2020

Niklas Wallis är för tillfället tf. kaplan i Kronoby. FOTO: ARKIV/NICKLAS STORBJÖRK

Byråsekreterare (verksamhetsavdelningen) vid Domkapitlet i Borgå stift

Tjänsten som byråsekreterare för verksamhetsavdelningen vid domkapitlet i Borgå stift har inom utsatt tid sökts av:

Annette Lang
Linda Jordas
Margot Sigfrids
Marina Erkintalo
Siri Ahlroth Barboza
Siri Widestam
Tova Vikström
Wilhelmina Tillman
Marlene Antell

Kallelser till intervjuer sänds separat.

FÖLJANDE SAMMANTRÄDE

Domkapitlets följande sammanträden: 25.8.2020, 19.9.2020, 20.10.2020, 10.11.2020, 15.12.2020
Stiftsfullmäktiges följande sammanträde: 3.9.2020

OPINION

Skicka insändaren till: Kyrkpressen/opinion, Tölötorggatan 2 B vån. 8, 02600 Helsingfors. **E-post:** redaktionen@kyrkpressen.fi. **Glöm inte** namn, adress och telefonnummer. **Standardlängden** för de kortare insändarna är 1 200 tecken. **Redaktionen** förbehåller sig rätten att förkorta insändarna.

Bibelsyn

Den som är syndfri behöver inte Jesus

När man tänker köpa en ny bok så tittar man först på bakpärmen. Varför? Jo, där står det ju komprimerat det viktigaste som står i boken, huvudpersonerna och intrigen. Bakpärmen är en innehållsdeklaration och den fungerar också styrande. Vissa skeenden och personer som skildras i tjocka böcker är av mindre vikt, även om de behövs för att öka förståelsen och föra berättelsen vidare. Bakpärmen hjälper oss att hitta det väsentliga.

När jag vänder fram bakpärmen av min bibel står den tom! För mig är det ändå självklart vad som borde stå där: Credo, trosbekännelsen "Jag tror på Gud Fadern, den allsmäktige..." Det är tron på Gud som skall styra läsandet och definiera vad texten betyder i dag, just nu, och öppna Faders kärleksbrev.

Om man inbillar sig att bibeltexterna skall läsas ordagrant hamnar man i svårigheter. Hur tycks Jesus som lär att människorna skall följa lagen (Matt 5:18-19) samtidigt inte anse det nödvändigt (Joh 8:3-11, Mark 2:23-28)? Hur kan Jesus egna lärjungar fatta beslut att kristna inte behöver följa Mose lag (Apg 15:1-29 och Apg 21:17-25)? Maten är ett kontroversiellt ämne: 1 Mos 4:2-4 anser tydligen boskapsskötsel vara helt acceptabelt men inte jordbruket. 1 Mos 9:3-4 däremot antyder att köttätandet blev tillåtet först efter syndafloren. Mose lag har noggranna listor över åtligt och oåtligt medan Apg 15:20 närmast upprepar 1 Mos 9:3-4. Och notera att Matt 15:11 samt 1 Kor 10:27 tycks tillåta all mat, också kött med blod!

Dessa ställen gör det helt klart att Jesus och hans lärjungar tolkade den bibel (Gamla testamentet) som de hade utgående från de förhållanden som rådde i deras samhälle, Romarriket, cirka

"På den yttersta dagen diskuteras varken om vi bokstavligen har trott på Bibeln eller om vi har varit syndfria, utan om vi har älskat Jesus."

år 40. Varför skulle då inte vi, Jesus lärjungar år 2020, få tolka den bibel som vi har utgående från de förhållanden och den kunskap som vi har? Inte har vi väl en djupfryst bibel med dött innehåll (Heb 4:12)?

Credo innehåller ett löfte om att Kristus kommer tillbaka för att "döma levande och döda". Luk 18:18-23 berättar om mannen som hade hållit Mose lag hela sitt liv. Men det hjälpte inte honom. Inte får farisen i Luk 18:10-14 heller beröm för sin syndfrihet. Jesus vet exakt hur det är med vår synd och därför "föddes av jungfru Maria". På den yttersta dagen diskuteras varken om vi bokstavligen har trott på bibeln eller om vi har varit syndfria, utan om vi har älskat Jesus (Matt 25:31-40).

En människa som är syndfri är inte kristen, för hen behöver inte Kristus. När man tar emot Jesus som sin frälsare förblir man samma syndiga människa men är förlåten. På "bilspråk" är man samma demoleringsfärdiga skrothög med stinkande avgaser som förr, men man får vila under ett skinande nytt evigt rent skyddstäck (Fil 3:9).

KIRSTI RIIPOLA, Nagu

Har förtjänat en plats i himlen?

Jag reflekterar över Mårtens Strengs insändare "Godkänd?" i Kyrkpressen nr.16. En text fylld med bibelcitater, utropstecken och text om rätt och fel, om "falska herdar", "icke-fungerande, vilseledda 'låtsaskristna'", att man inte kan "fuska sig till en

plats i himlen", hur man skall göra för att få "Guds 'godkänd-stämpel' ". Att det finns "Hundratusentals 'bilister' - där ute" som "varken har körkort eller bilen i skick".

Jag antar, för att skriva så anser man sig säkerligen själv vara förvissad om att ha rätt,

att man är en sann herde, en fungerande och icke vilseledd äkta kristen, att man förtjänar en plats i himlen och att man fått Guds godkänd-stämpel. Att man har både körkort och bilen i skick.

SIMON HÄGER, Helsingfors

Tro

Ett annorlunda svar...*

"Vem säger du att är mänsksonen?" – Ha såm a sagt att an älskar båånen: "Låt barnen komma till mig ty Guds rike hör sådana till." Det gäller ju mig och dig, vi som alltid honom följa vill.

Vi som har barnets tillit som Petrus vet: Jesus är Mes-

sias, världens ljus. Och vi blev Hans församling, som lyser för Hans skull på jorden, för Hans eviga sanning som grundar sig på Bibelorden.

Jesus är den levande Guds Son. He ä lätt ti troo för varinda båå, som blir under-visat rätt: med ren kärlek i ord

och handling, enligt vårt inlärdas sätt i Guds barns tillgivna församling.

*Ett annorlunda svar på Jesu fråga: "Vem säger människosonen är?", enligt Matt 16: 13, på Apostladagen 12 juli 2020

HÅKAN STRENG, Jakobstad

Diskussionsklimat

Vi behöver stöd i förtvivlans träsk

Wilhelm Bonn och Kristian Nyman problematiserar hur det ska bli ifall präster tvingas till självrensning. Nyman frågar sig vilket slags samhälle vi vill ha. Jag tror inte särskilt många av oss vill ha ett censurerat kontrollsamhälle.

Samtidigt tror jag inte att särskilt många vill ha en återgång till diskriminering av sexuella minoriteter och fränskilda. Om min motpart kallar mig "misslyckad" eller på annat vis yttrar sig nedlåtande om någon egenskap jag har eller vägval jag gör, är det då inget sammanhang jag vill vara kvar i: snarare skulle jag ta snabbaste vägen ut. Utan ett klimat präglad av förståelse vågar inte en van-

lig medelssvensson, tyngd av bördor, uppsöka kyrkan i stormens stund.

Det kristna uppdraget är att vi ska stöda varandra på vandring genom en värld av många provningar. Detta från Förtvivlans träsk till, i en del fall, själva Döds-skuggans dal för att tala med John Bunyan (1628–1688). I skydd av yttrandefriheten får vi ganska långt säga vad vi vill: men då bör vi också vara beredda på gensvar, positivt och negativt. Där antyder intervjun med Daniel Norrback att han tagit lärdom så att episoden får gå förbi: lika gott så med dessa tråkigheter.

TORBJÖRN ANDERSSÉN, Jakobstad

Skilsmässa

Förförelse på gång

I KP 6.8 intervjuas kyrkoherde Camilla Svevar. Hon beslöt skilja sig för andra gången då hon var tf kyrkoherde i Replot och träffat sin nuvarande man. Hon informerade församlingsrådet om att hon skulle skilja sig och gifta om sig. Trots det valdes hon till kyrkoherde! I intervjun får man läsa att flera medlemmar i församlingsrådet kramade om henne och sa att "livet är så här, det kan gå på det här sättet." – Om det går på det sättet är det ansvarslost att arbeta som präst! Att hon valdes talar sitt tydliga språk om hur sekulariserade kristna är. Man struntar i Bibeln. Där står det redan bland buden att man inte skall begå äktenskapsbrott. Vidare

skallen församlingsföreståndare vara en kvinnas man, eller som i nya översättningen, gift bara en gång. Skilsmässa är en allvarlig sak, om än nödvändig ibland. Jesus säger till och med att man begår äktenskapsbrott om man gifter sig eller gifter sig med en fränskild, Matt. 5:32 och Mark.10:11–12.

Vårt folk behöver omvända sig från lättsinne och gudlöshet. Landet är fullt av män som inte betalar för sina barn, barn som utsätts för föräldrars olika sambon, barn som inte vet vem pappa är, flickor som blir utnyttjade av mammornas pojkvänner, barn som är i vägen när en förälder förälskar sig och flyttar ihop med

en ny partner, barn som skall flytta hit och dit och har ledsamte efter mamma eller pappa den vecka de inte bor tillsammans, förtvivlade barn som flyr till missbruk när föräldrarna skiljer sig osv. Skattebetalarna skall sedan underhålla skilsmässorna genom bostadsstöd och andra stöd åt alla dem som ensamma inte klarar sig ekonomiskt. De som svikit blundar för följderna av sveken. Omgifta präster och predikanter hoppar över känsliga texter i Bibeln, texter om trohet, äktenskap, otukt, skilsmässa osv. Folk vet inte längre ens att Johannes Döparen miste sitt huvud för att han sagt att det inte är tillåtet att ta sin broders hustru! He-

rodias blev ursinnig och det blir också många nutida Herodianer om någon vågar tala om att allting inte är tillåtet.

I frestelsens stund kan många tänka att det inte är så farligt att inleda ett nytt förhållande, präster och biskopar har ju också både skilt sig och gift om sig. Man omskriver synden, det heter t.ex. att man följer sitt hjärta när man låter sig gripas av frestelser! Gripande var det att höra den gamle konstnären Lenart Segerstråle då han presenterade sitt verk "Hemmets kris". Han hade målat far och mor med knytnävarna mot varandra. Golvet räm-nade och det var barnen som föll. Undra på att Gud är så

sträng när det gäller äktenskapet. Han som är kärleken tänker förstås på barnen och på dem som blir bedragna och svikna. Predikanterna citerar inte texter som "Äktenskapet skall alltid hållas i ära och den äkta sängen bevaras obefläckad. Ty otuktiga och äktenskapsbrytare skall Gud döma" eller "Ty jag hatar äktenskapsskillnad", säger Herren, Israels Gud". Man citerar inte sådana här texter för någon kan bli sårad! Väckelse behövs inom kyrkan. På många håll kan församlingens sitta lugnt i syndaslummer fastän Jesu återkomst kan vara nära.

REGINA KREANDER, Grankulla

KYRKPRESSEN REDAKTIONEN

Redaktionen i Helsingfors
Tölötorggatan 2 B vän.8
00260 Helsingfors
tfn 040 831 6545
redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktionen i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A, 68600
Jakobstad
tfn 040 831 3599

Redaktionschef
(ansvarig redaktör)
Nicklas Storbjörk
tfn 040 144 6200

Redaktör Österbotten
Johan Sandberg
tfn 040 831 3599

Redaktör
Emelie Wikblad
tfn 040 831 6836

Redaktör
Christa Mickelsson
040 831 6545

Redaktör
Sofia Torvalds
tfn 040 831 6748

Redaktör
Erika Rönngård
tfn 040 831 6322

Redaktör
Ulrika Hansson
tfn 040 831 6788

Layout
Malin Aho
tfn 040 831 6902

Redaktörer e-post:
förnamn.efternamn@
kyrkpressen.fi

Utgivare:
Fontana Media Ab
Bank: Danske Bank
IBAN: FI34 80001301
158540
BIC: DABAFIHH
Paradbild: www.jut-ta
urpilainen.fi
Tryck: Botnia Print,
Karleby

ANNONS

Annonshittar du på:
www.kyrkpressen.fi
Annonssdeadline tors-
dagar klockan 12 veck-
an före utgivning.
Annonsförsäljning:
Jonny Åstrand,
tfn (06) 347 0608,
eller 0500 924 528
cjcenter@petalax.fi

PRENUMERATIONER

Därför får du Kyrkpressen
Kyrkpressens adressuppgifter kommer från församlingarna, som för register över sina medlemmar. Adressuppgifterna används enbart för att skicka ut tidningen. Hanteringen av registret sker i enlighet med den europeiska dataskyddsförordningen (GDPR).
Kyrkpressen sänds till alla hem i församlingar som prenumererar på den till sina medlems-hushåll. Den är en hälsning från den församling och kyrka du tillhör. Kontakta din församling för adressändringar eller om du inte vill ha KP.
Privata prenumeranter kontaktar Kyrkpressen, prenumeration@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6614
Prenumerationspriser:
Finland & Norden 60 € Utlandet 84 €
ISSN 0356-1275

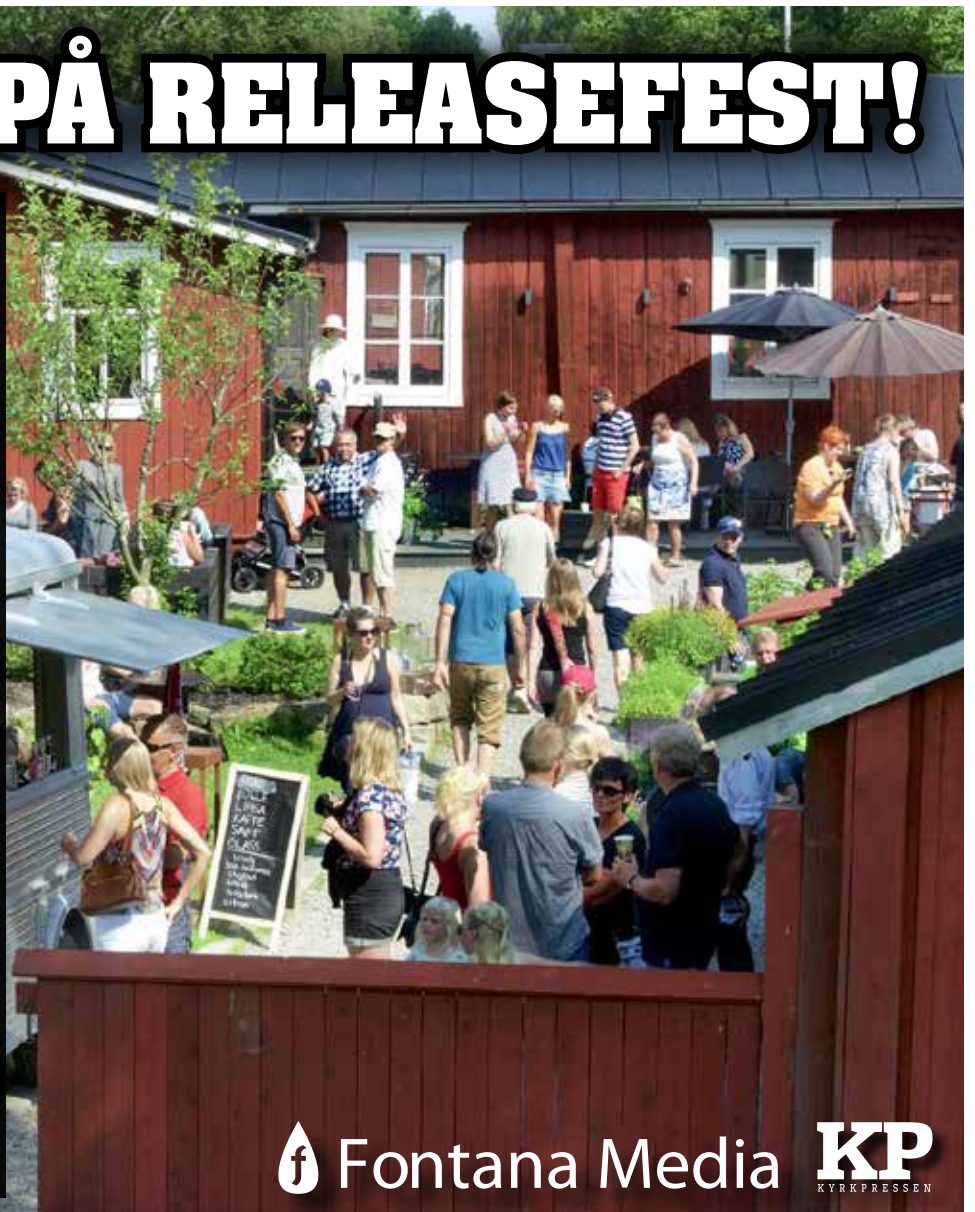
VÄLKOMMEN PÅ RELEASEFEST!

Snart utkommer **Christa Mickelssons** och **Gustav Björkstrands** nya böcker. **Onsdagen den 26 augusti kl. 18.00** blir det österbott-nisk releasefest då Christa och Gustav pratar om liv och sina böcker tillsammans med **Sofia Torvalds**. Sång och musik av **Maria och Anders Eklund**. Välkomna till café Skorpan i Jakobstad!

Adress: Ebba Braheesplanaden 1, Jakobstad

Fontana Media **KP**
KYRKPRESSEN

”I morse vaknade jag upp på vår ö i skärgården. Den morgo-nen var ljuvlig, som bara morgnar på öar kan vara i början av september. Nu, åtta timmar senare, ligger jag under ett lysrör i operationssalen och ingen kan säga om jag ska leva eller dö.”

CHRISTA MICKELSSON

Ett blodkärl som brast

Bara 33 år gammal drabbas journalisten och tvåbarns-mamman Christa Mickelsson av en massiv hjärn-blödning. Då hon vaknar upp på sjukhuset är hon förlamad på högra sidan och alla orden är borta.

Den här boken är hennes egen berättelse om vägen tillbaka.

Vad händer inom oss när tillvaron brutalt vänds upp och ner? Vad blir viktigt i ett liv som lika gärna kunde ha tagit slut? Ärligt och berörande berättar Christa Mickelsson om den där dagen i september 2017 som förändrade allt, och vad som hände sedan.

Utkommer 20.8. Häftad, 24,90

GUSTAV BJÖRKSTRAND

På avstånd ser man klarare – en självbiografi

Få finländska personer har bakom sig en så unik karriär som Gustav Björkstrand. Han har verkat bland annat som kultur- och vetenskapsminister, riksdagsman, rektor vid Åbo Akademi och biskop i Borgå stift. I sin självbiografi delar han med sig av minnen ur den händelserika karriären.

Utkommer 26.8. Inbunden, 32,50

”

Jag är glad över att jag fått gå en väg som inneburit omprövningar och nya prioriteringar. På avstånd ser man helt enkelt klarare.

